Sardes

Webinar Masterclass analyse monitorgegevens po

Kees Broekhof

Nicolien de Pater

Doelen

- Je kunt uitleggen hoe je focus aanbrengt in de informatie die je analyseert en selecteert voor de terugkoppeling naar het team, passend bij de situatie van de school.
- Je kunt vertellen hoe je monitorgegevens kunt vertalen naar doelen voor in het leesplan.
- Je kunt uitleggen hoe jouw gebruik van de monitor verschilt tussen scholen die voor het eerst meedoen met de monitor en scholen die al eerder hebben meegedaan.

Sardes

School 1

- De school doet voor het eerst mee.
- De monitor wordt gezien als nulmeting.
- Er zijn nog geen doelen geformuleerd, maar er is wel een leesplan met enkele afspraken.

- Vooraf: ik heb een redelijk beeld in mijn hoofd van de landelijk gemiddelde gegevens in de monitor op de belangrijkste onderwerpen.

Sardes

Eerst: een algemene indruk

Sardes

Algemeen beeld: het profiel

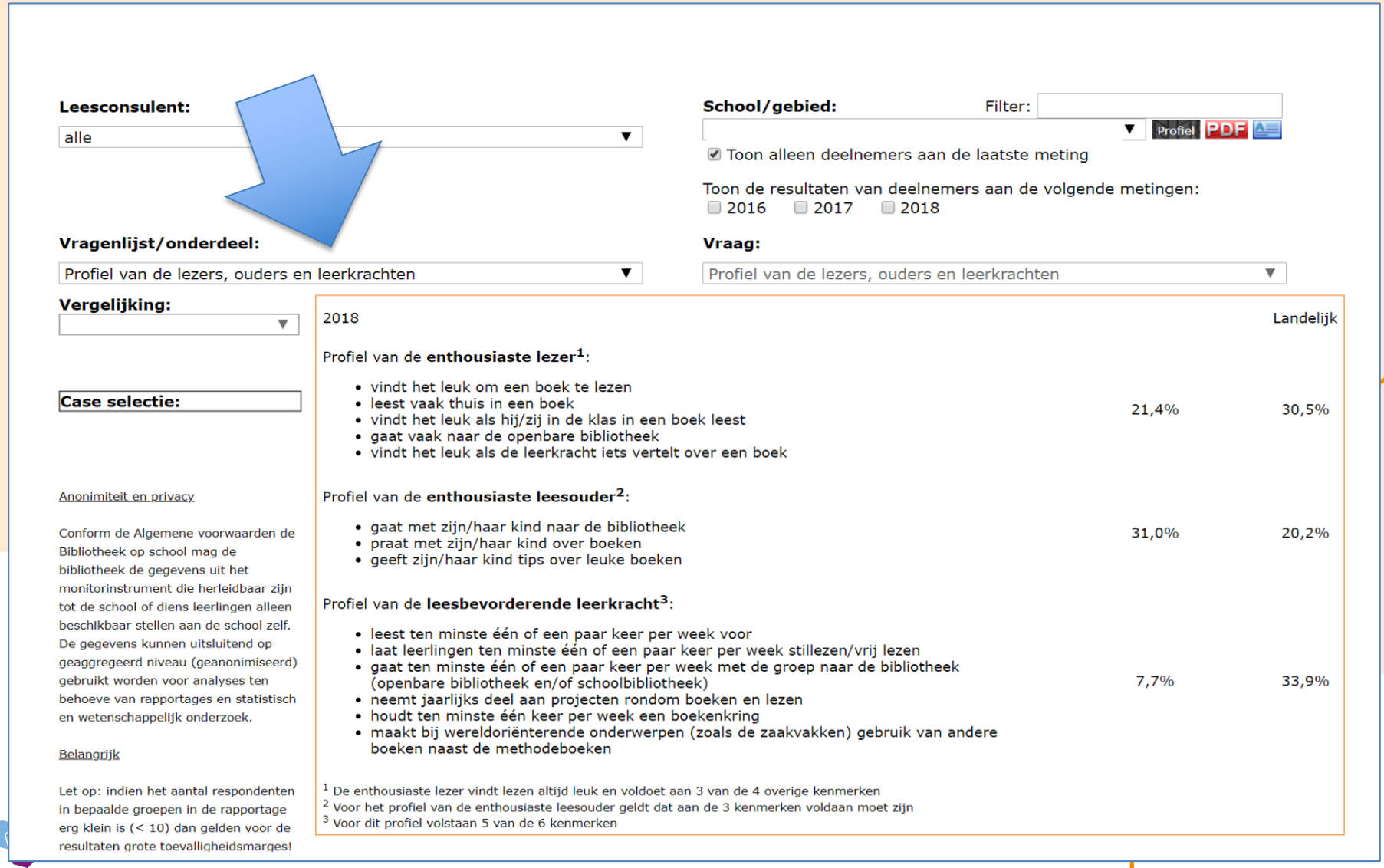

Leesconsulent: alle

School/gebied: Filter:

Profiel PDF

Toon alleen deelnemers aan de laatste meting

Toon de resultaten van deelnemers aan de volgende metingen:
2016 2017 2018

Vragenlijst/onderdeel: Profiel van de lezers, ouders en leerkrachten

Vraag: Profiel van de lezers, ouders en leerkrachten

Vergelijking:

Case selectie:

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn tot de school of diens leerlingen alleen beschikbaar stellen aan de school zelf. De gegevens kunnen uitsluitend op geaggregeerd niveau (geanonimiseerd) gebruikt worden voor analyses ten behoeve van rapportages en statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

Belangrijk

Let op: indien het aantal respondenten in bepaalde groepen in de rapportage erg klein is (< 10) dan gelden voor de resultaten grote toevalligheidsmarges!

2018		Landelijk
Profiel van de **enthousiaste lezer**[1]:		
• vindt het leuk om een boek te lezen • leest vaak thuis in een boek • vindt het leuk als hij/zij in de klas in een boek leest • gaat vaak naar de openbare bibliotheek • vindt het leuk als de leerkracht iets vertelt over een boek	21,4%	30,5%
Profiel van de **enthousiaste leesouder**[2]:		
• gaat met zijn/haar kind naar de bibliotheek • praat met zijn/haar kind over boeken • geeft zijn/haar kind tips over leuke boeken	31,0%	20,2%
Profiel van de **leesbevorderende leerkracht**[3]:		
• leest ten minste één of een paar keer per week voor • laat leerlingen ten minste één of een paar keer per week stillezen/vrij lezen • gaat ten minste één of een paar keer per week met de groep naar de bibliotheek (openbare bibliotheek en/of schoolbibliotheek) • neemt jaarlijks deel aan projecten rondom boeken en lezen • houdt ten minste één keer per week een boekenkring • maakt bij wereldoriënterende onderwerpen (zoals de zaakvakken) gebruik van andere boeken naast de methodeboeken	7,7%	33,9%

[1] De enthousiaste lezer vindt lezen altijd leuk en voldoet aan 3 van de 4 overige kenmerken
[2] Voor het profiel van de enthousiaste leesouder geldt dat aan de 3 kenmerken voldaan moet zijn
[3] Voor dit profiel volstaan 5 van de 6 kenmerken

Sardes

Algemeen beeld: leesplezier in de groepen

Vragenlijst/onder

Leerling

Vergelijking:

Groep

Case selectie:

- Geslacht
- Groepnaam
- Leeftijd
- Groep
- Regulier/speciaal

Vraag:

Hoe vind je het om een boek te lezen?

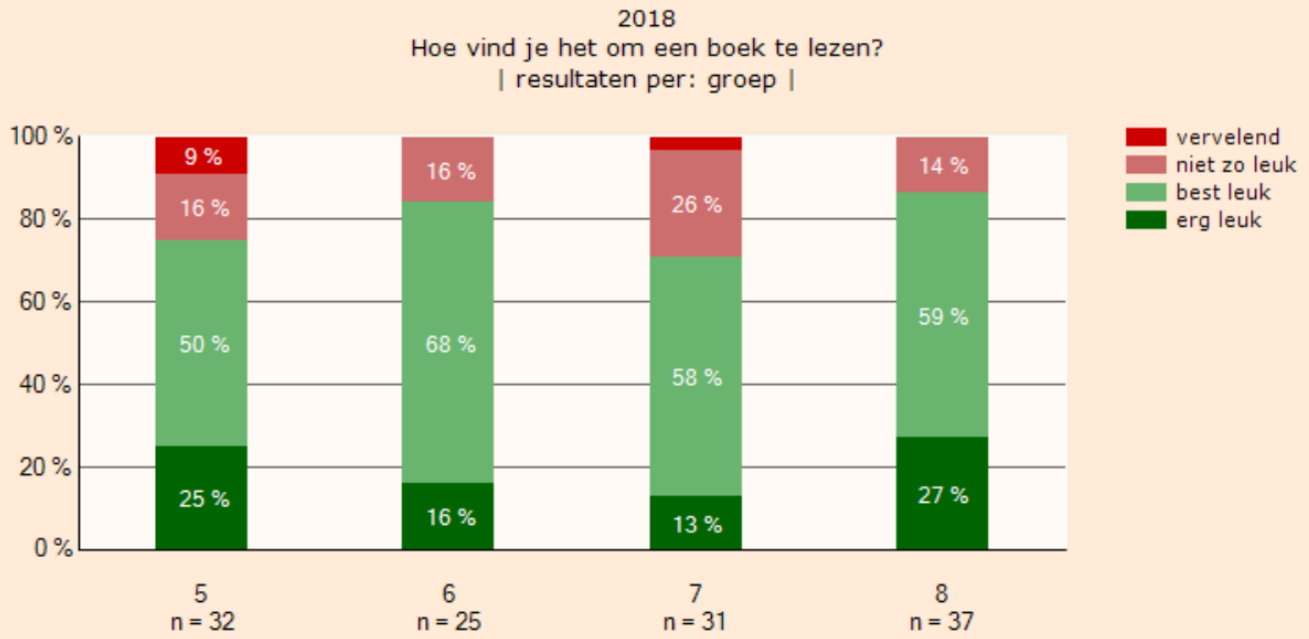

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn tot de school of diens leerlingen alleen beschikbaar stellen aan de school zelf. De gegevens kunnen uitsluitend op geaggregeerd niveau (geanonimiseerd) gebruikt worden voor analyses ten

Sardes

En dan: focus

‘Nulmeting’

- Hoe staat het met de voorwaarden voor lezen? Waar staat de school in het ontwikkelen van een levende leescultuur?
- Wat valt op in de groepen?

Sardes

Het denkkader: de leescirkel van Chambers

- schoolbibliotheek
- kiezen: zoekvaardigheden
- …

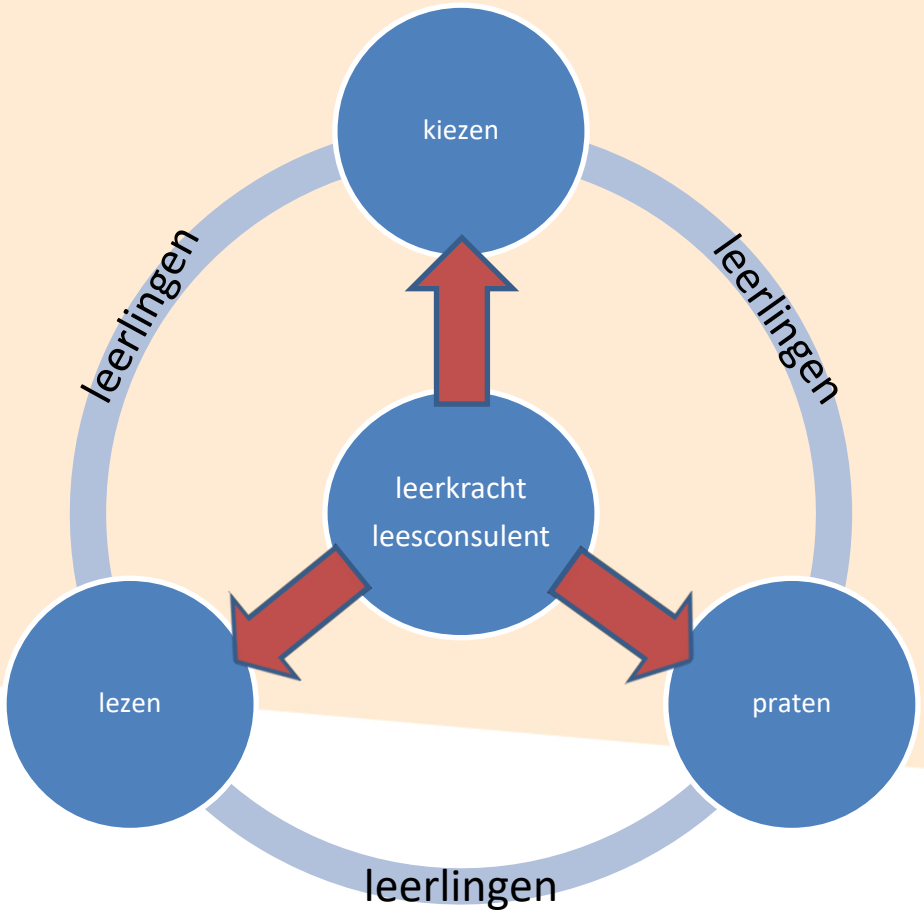

- voorlezen
- stillezen
- thuis lezen

- boekenkring
- boekentips
- …

Sardes

Voorwaarden voor lezen

1. Kiezen: schoolbibliotheek, collectie, zoekvaardigheid leerlingen
2. Tijd voor lezen: voorlezen en stillezen op het rooster
3. Praten over lezen: boekenkring

Sardes

Voorwaarden voor lezen (1): kiezen

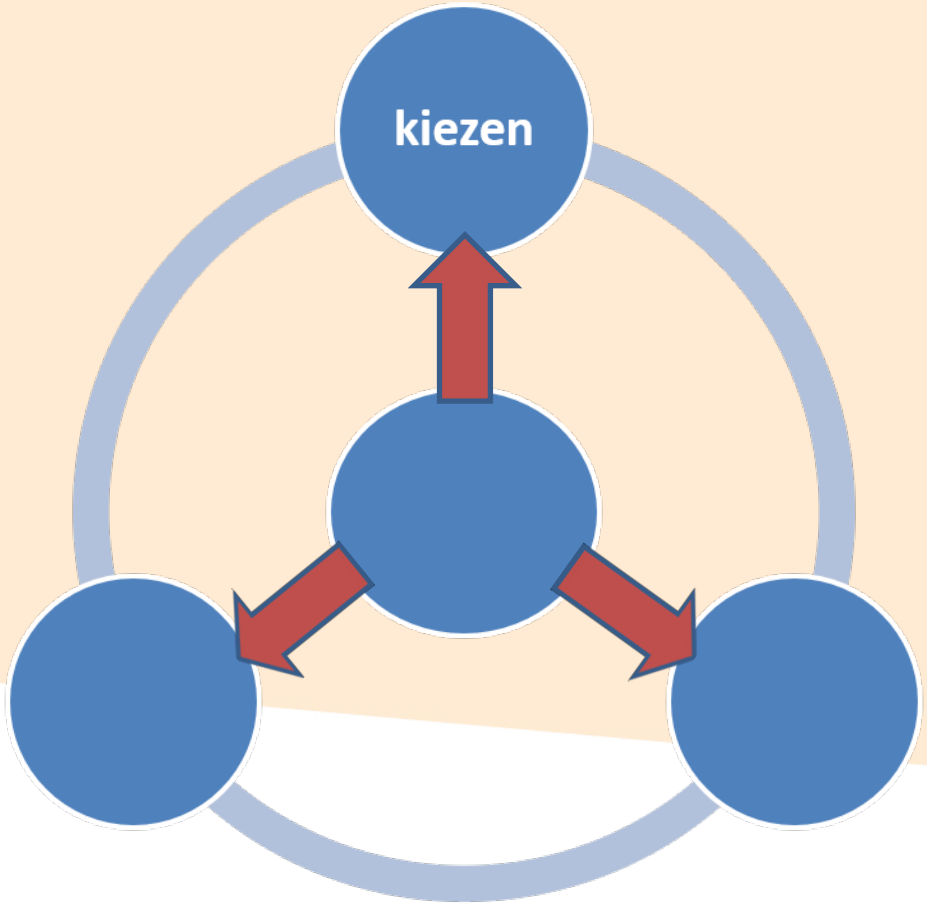

Sardes

Schoolbibliotheek aanwezig?

Leesconsulent:

alle

School/gebied: Filter:

Profiel PDF

deelnemers aan de laatste meting

Toon d van deelnemers aan de volgende metingen:

2018

Vragenlijst/onderdeel:

Leesconsulent

Vraag:

Responstotalen

Vergelijking:

Geen

Locatiegegevens

Case selectie:

Schoolbibliotheek aanwezig

Regulier/speciaal

	2016	2017	18
Deelnemende locaties	-	-	1
Percentage met een schoolbibliotheek	-	-	100 %
Leesconsulenten	-	-	1
Leerkrachten	-	-	13
Leerlingen	-	-	126

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn

Sardes

Voorwaarde voor lezen (1): kiezen collectie

Sardes

W t vinden ze van de colle e leesboeken?

Vragenlijst/o eel:

Leerling ▼

Vergelijking:

Groep ▼

Vraag:

Zijn er genoeg leuke leesboeken in de schoolbibliotheek? ▼

Case selectie:

- Geslacht
- Groepnaam
- Leeftijd
- Groep
- Regulier/speciaal

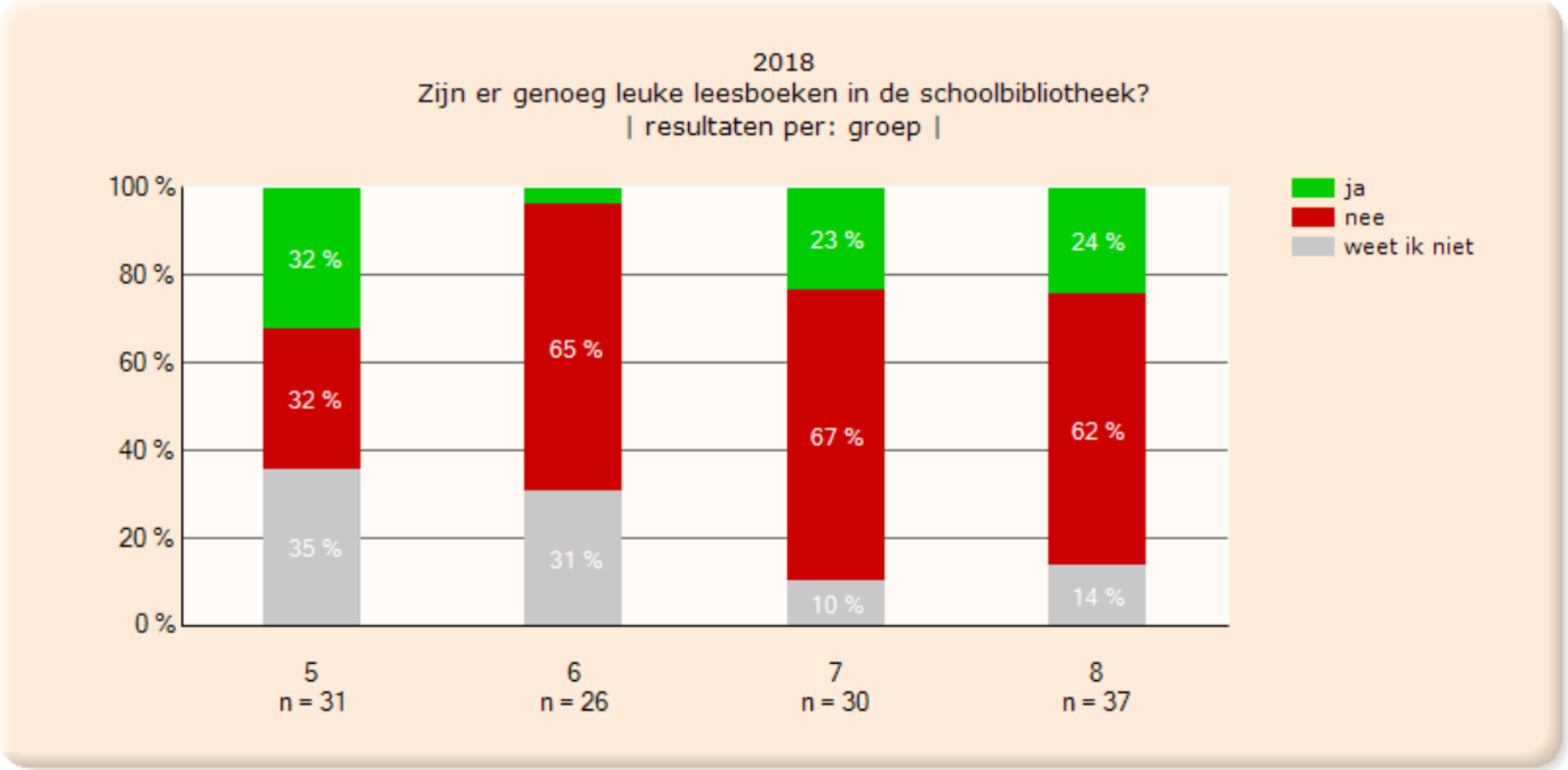

Let op: deze vraag is alleen gesteld aan leerlingen die aan hebben gegeven dat er een bibliotheek in de school is waardoor de n lager kan uitvallen dan bij overige vragen.

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn tot de school of diens leerlingen alleen beschikbaar stellen aan de school zelf. De gegevens kunnen uitsluitend op geaggregeerd niveau (geanonimiseerd) gebruikt worden voor analyses ten behoeve van rapportages en statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

Voorwaarde voor lezen (1): kiezen zoekvaardigheid leerlingen

Sardes

Zoekvaardigheid leerlingen

Vragenlijst/onderdeel:

Leerling ▼

Vraag:

Weet jij hoe je kunt zoeken naar een boek in de schoolbibliotheek? ▼

Vergelijking:

Groep ▼

Case selectie:

- Geslacht
- Groepnaam
- Leeftijd
- Groep
- Regulier/speciaal

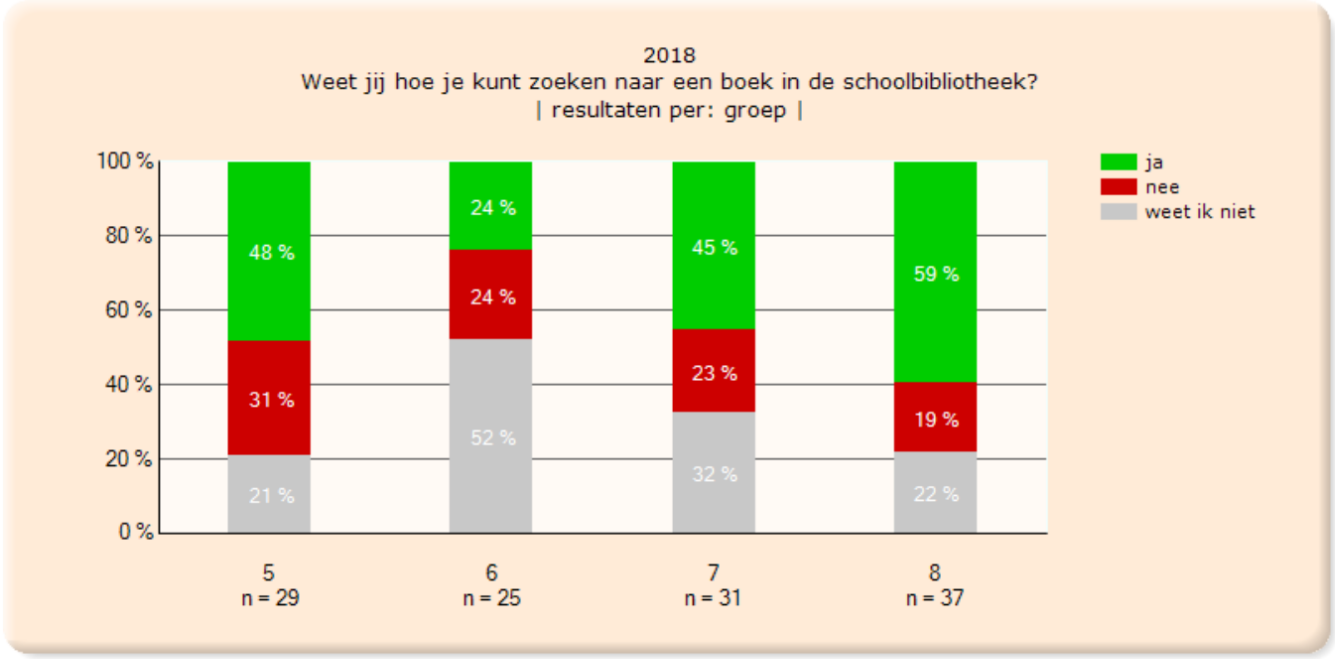

Let op: deze vraag is alleen gesteld aan leerlingen die aan hebben gegeven dat er een bibliotheek in de school is waardoor de n lager kan uitvallen dan bij overige vragen.

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn tot de school of diens leerlingen alleen beschikbaar stellen aan de school zelf. De gegevens kunnen uitsluitend op geaggregeerd niveau (geanonimiseerd) gebruikt worden voor analyses ten behoeve van rapportages en statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

Sardes

Eerste conclusie

- Veel leerlingen zijn niet tevreden over de collectie leesboeken.
- De helft van de leerlingen is niet in staat om te zoeken naar een boek in de schoolbibliotheek of ‘weet dit niet’.
- Prioriteit 1: Er moet iets gebeuren aan de schoolbibliotheek en aan de zoekvaardigheid van de leerlingen. NB: Dit is vooral een conclusie voor de bibliotheek zelf!

Sardes

Voorwaarden voor lezen (2): lezen

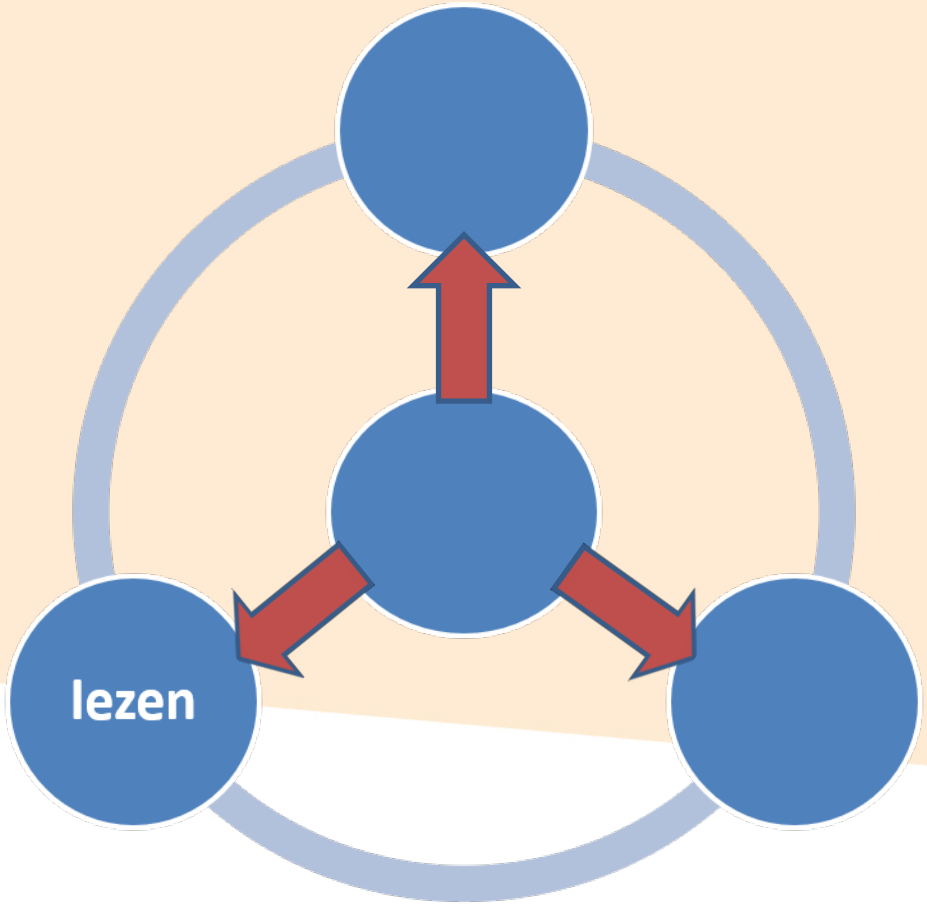

Sardes

Voorwaarden voor lezen (2): tijd voor stillezen en voorlezen

Vragenlijst/onderdeel:

Leesconsulent

Vergelijking:

Geen

Case selectie:

- Schoolbibliotheek aanwezig
- Regulier/speciaal

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn

Vraag:

Hoeveel minut[illegible]ek staan (volgens het leesplan) op het lesroo ▼

Hoeveel minuten per wee[illegible]staan (volgens het leesplan) op het lesrooster voor de volgende activiteiten?

2018	Stillezen / vrijlezen	Voorlezen	Boekenkring / boekintroductie*
Groep 1			
Groep 2	15 min.	25 min.	
Groep 3	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 4	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 5	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 6	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 7	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 8	15 min.	25 min.	5 min.

Sardes

Stillezen volgens de leerkrachten

(leesplan: 1 x 15 min. per week)

Vragenlijst/onderdeel:

Leerkracht ▼

Vraag:

leerlingen laten stillezen/vrij lezen ▼

Vergelijking:

Groep ▼

Case selectie:

- Groep
- Regulier/speciaal
- Groepnaam

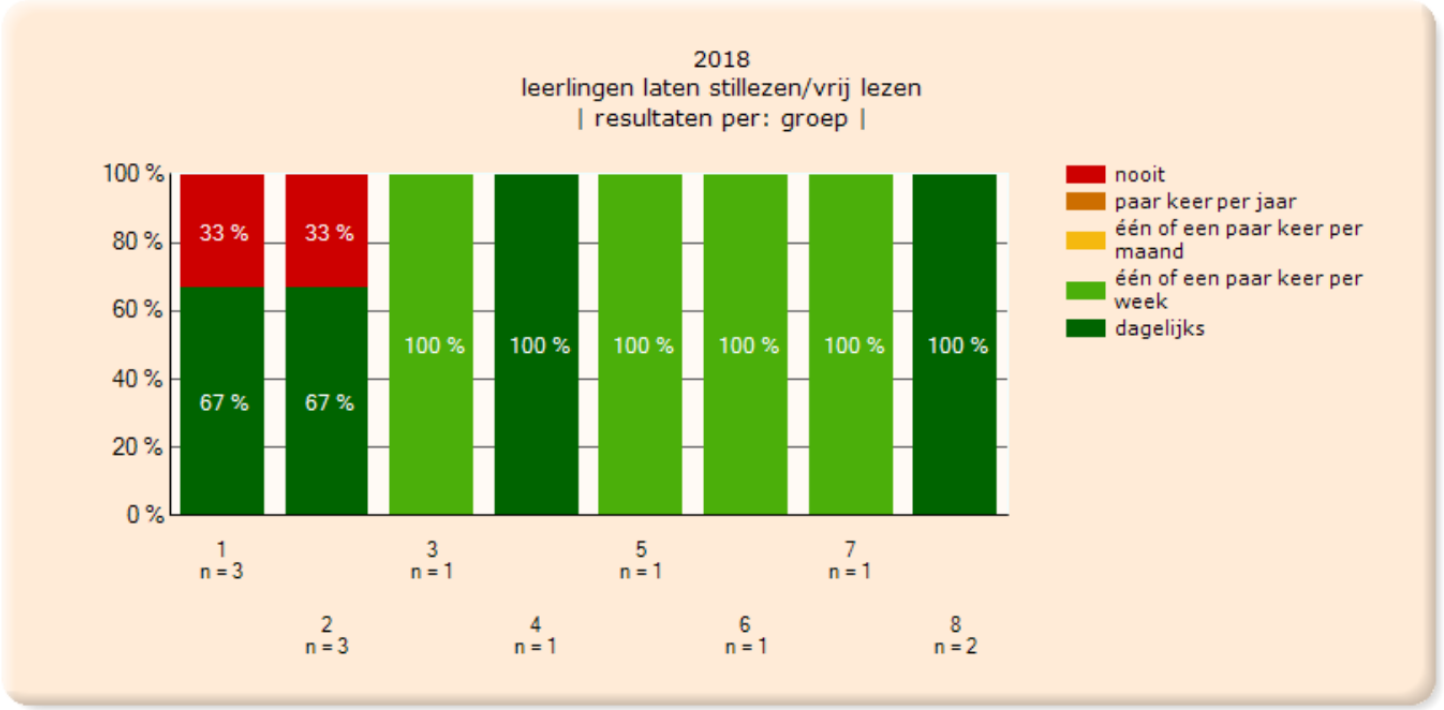

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn tot de school of diens leerlingen alleen beschikbaar stellen aan de school zelf. De gegevens kunnen uitsluitend op geaggregeerd niveau (geanonimiseerd) gebruikt worden voor analyses ten behoeve van rapportages en statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

Sardes

Voorlezen volgens de leerkrachten

(leesplan: 5 min. per dag)

Vragenlijst/onderdeel:

Leerkracht

Vraag:

voorlezen aan de groep

Vergelijking:

Groep

Case selectie:

- Groep
- Regulier/speciaal
- Groepnaam

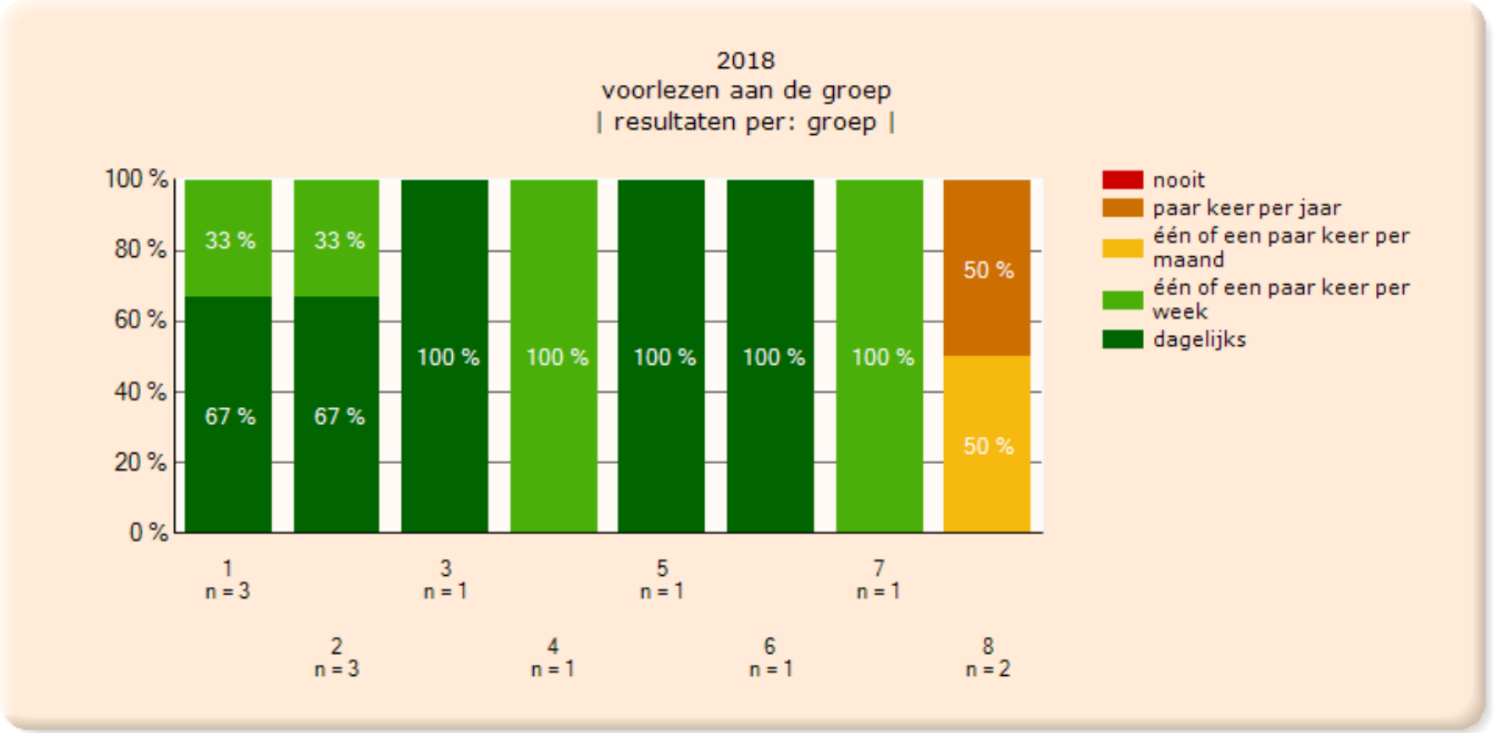

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn tot de school of diens leerlingen alleen beschikbaar stellen aan de school zelf. De gegevens kunnen uitsluitend op geaggregeerd niveau (geanonimiseerd) gebruikt worden voor analyses ten behoeve van rapportages en statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

Sardes

Tweede conclusie

- De tijd voor lezen en voorlezen is vastgelegd in het leesplan:
  - stillezen: 1 x 15 minuten per week
  - voorlezen: 5 minuten per dag
- De leerkrachten van groep 4 en 8 laten de leerlingen dagelijks stillezen.
- De leerkrachten van groep 3, 5 en 6 lezen dagelijks voor; de leerkrachten van groep 8 hoogstens een paar keer per maand.
- Prioriteit 2: Er is meer tijd nodig voor stillezen.
- Prioriteit 3: Er zou in iedere groep dagelijks voorgelezen moeten worden.

Sardes

Voorwaarden voor lezen (3): praten

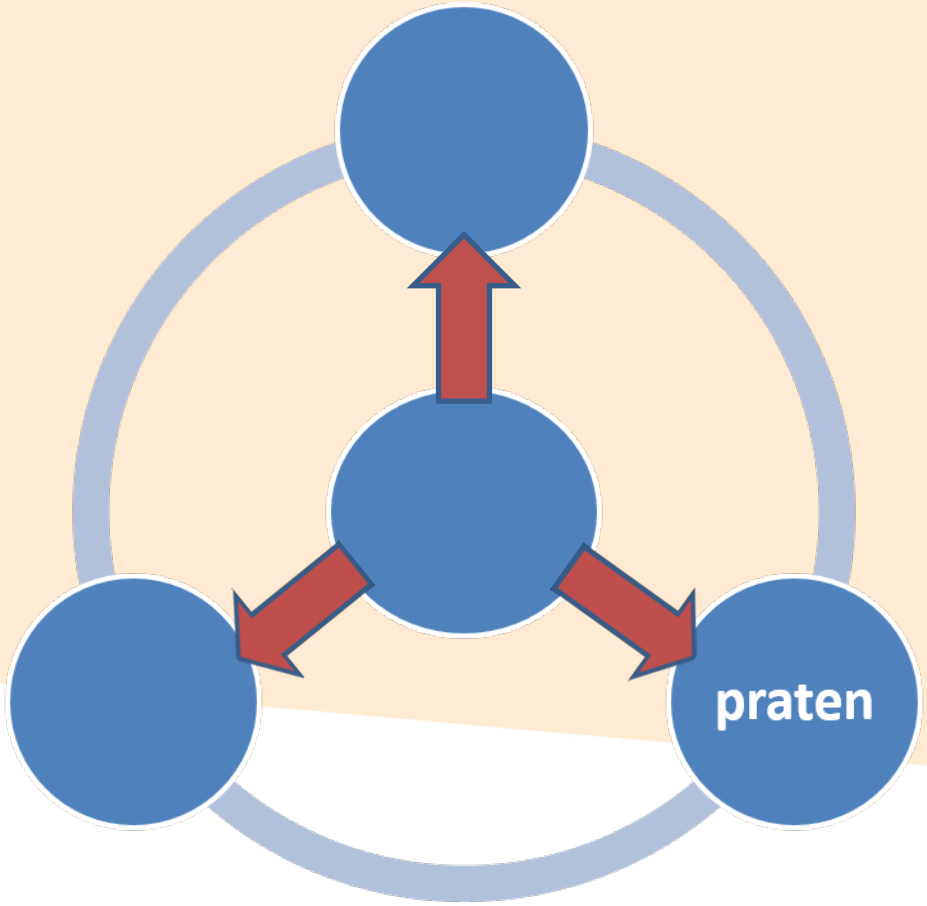

Sardes

Voorwaarden voor lezen (3): praten de boekenkring

Vragenlijst/onderdeel:

Leesconsulent

Vraag:

Hoeveel minuten per week staan (volg esplan) op het lesroo

Vergelijking:

Geen

Hoeveel minuten per week staan (volgens het leesplan) op het lesrooster voo e volgende activiteiten?

2018	Stillezen / vrijlezen	Voorlezen	Boekenkring / boekintroductie*
Groep 1			
Groep 2	15 min.	25 min.	
Groep 3	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 4	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 5	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 6	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 7	15 min.	25 min.	5 min.
Groep 8	15 min.	25 min.	5 min.

Case selectie:

Schoolbibliotheek aanwezig

Regulier/speciaal

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn

Sardes

De boekenkring volgens de leerkrachten

(leesplan: 1 x 5 min. per week)

Vragenlijst/onderdeel:

Leerkracht

Vraag:

een boekenkring houden

Vergelijking:

Groep

Case selectie:

- Groep
- Regulier/speciaal
- Groepnaam

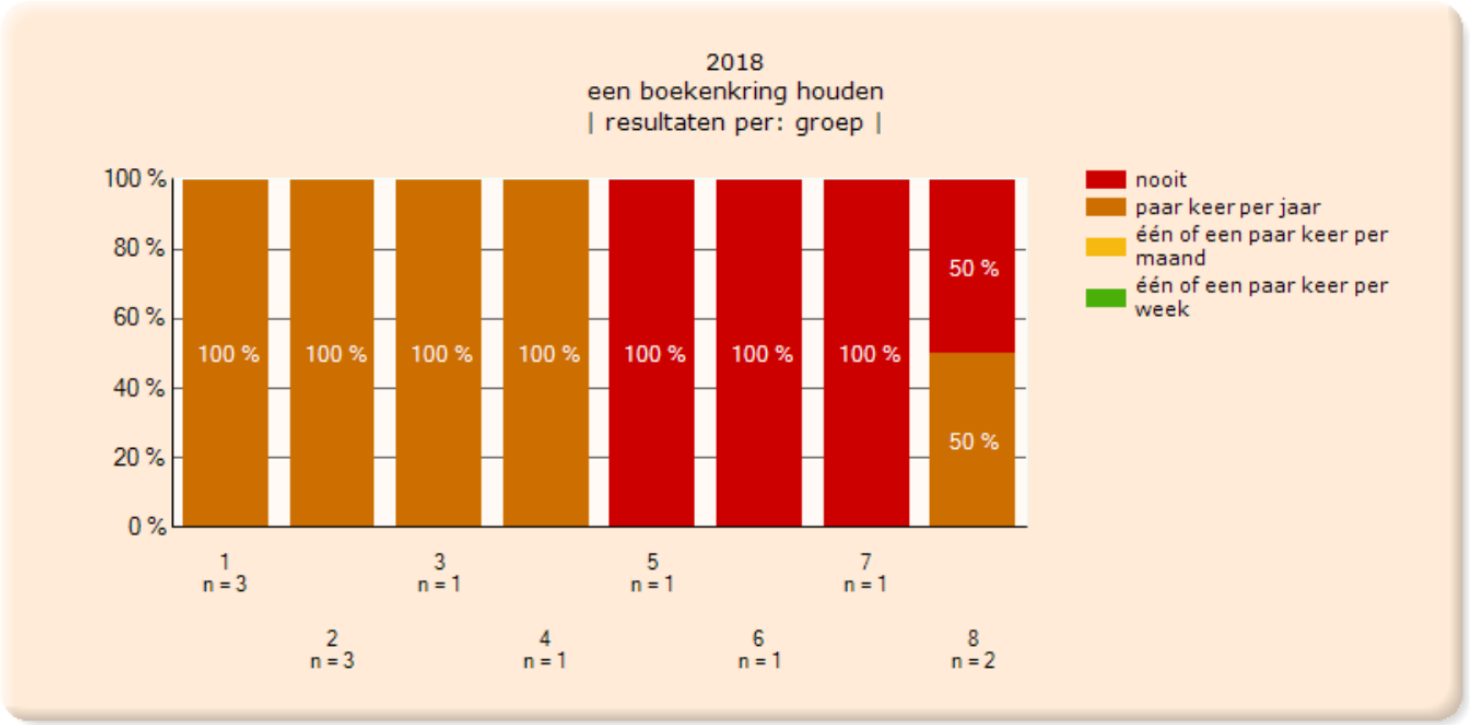

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn tot de school of diens leerlingen alleen beschikbaar stellen aan de school zelf. De gegevens kunnen uitsluitend op geaggregeerd niveau (geanonimiseerd) gebruikt worden voor analyses ten behoeve van rapportages en statistisch en wetenschappelijk onderzoek.

Sardes

Derde conclusie

- In het leesplan is vastgelegd dat 1 x per week 5 minuten wordt besteed aan de boekenkring.
- In groep 5, 6 en 7 wordt de boekenkring niet uitgevoerd, in de overige groepen een paar keer per jaar.
- Prioriteit 4: Er moeten nieuwe afspraken gemaakt worden over de boekenkring.

Sardes

Volgende stap

- Ik heb gekeken naar de voorwaarden voor lezen.
- Nu kijken naar de groepen die opvallen.

Sardes

Wat te doen met de groepen die opvallen?

Vragenlijst/onderdeel:

Leerling ▼

Vraag:

Hoe vind je het om een boek te lezen? ▼

Vergelijking:

Groep ▼

Case selectie:

- Geslacht
- Groepnaam
- Leeftijd
- Groep
- Regulier/speciaal

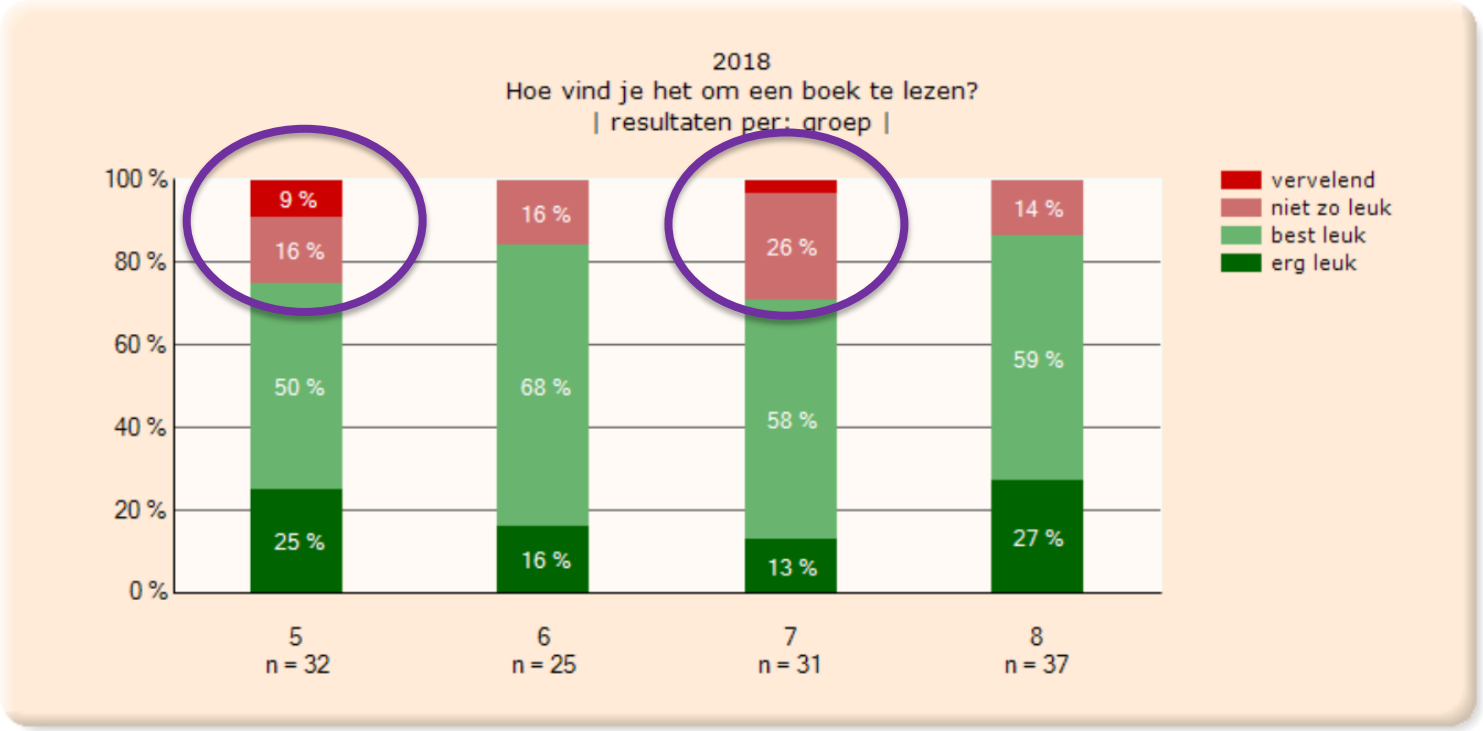

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn tot de school of diens leerlingen alleen beschikbaar stellen aan de school zelf. De gegevens kunnen uitsluitend op geaggregeerd niveau (geanonimiseerd) gebruikt worden voor analyses ten

Sardes

Overwegingen

- De afwijking bij leesplezier is t.o.v. de landelijke gemiddelden wel zichtbaar, maar niet heel groot.
- Bij de leerkrachten zag ik geen verschil tussen groep 5, 7 en de overige groepen.
- Bovenstaande doet mij besluiten om groep 5 en 7 mee te nemen in de afspraken met alle leerkrachten. Ik kijk wel of ik vanuit de bibliotheek deze groepen wat beter kan bedienen, op basis van hun leesvoorkeuren.>

Sardes

Verschillen tussen jongens en meisjes in groep 5 en 7

Vragenlijst:
Leerling

Vraag:
Hoe vind je het om een boek te lezen?

Vergelijking:
Groep + Geslacht

Case selectie:
- Geslacht
- Groepnaam
- Leeftijd
- Groep
- Regulier/speciaal

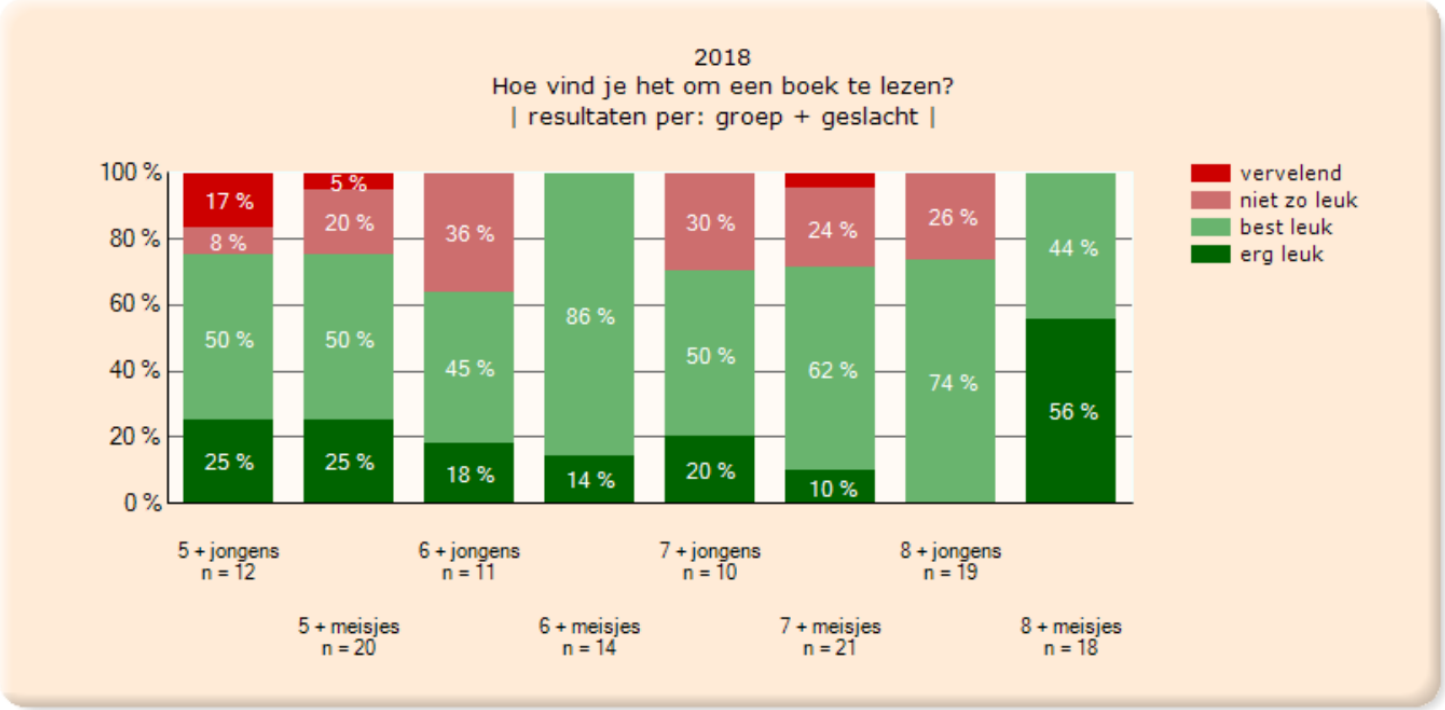

Anonimiteit en privacy

Conform de Algemene voorwaarden de Bibliotheek op school mag de bibliotheek de gegevens uit het monitorinstrument die herleidbaar zijn tot de school of diens leerlingen alleen beschikbaar stellen aan de school zelf. De gegevens kunnen uitsluitend op geaggregeerd niveau (geanonimiseerd) gebruikt worden voor analyses ten

Sardes

Groep 5

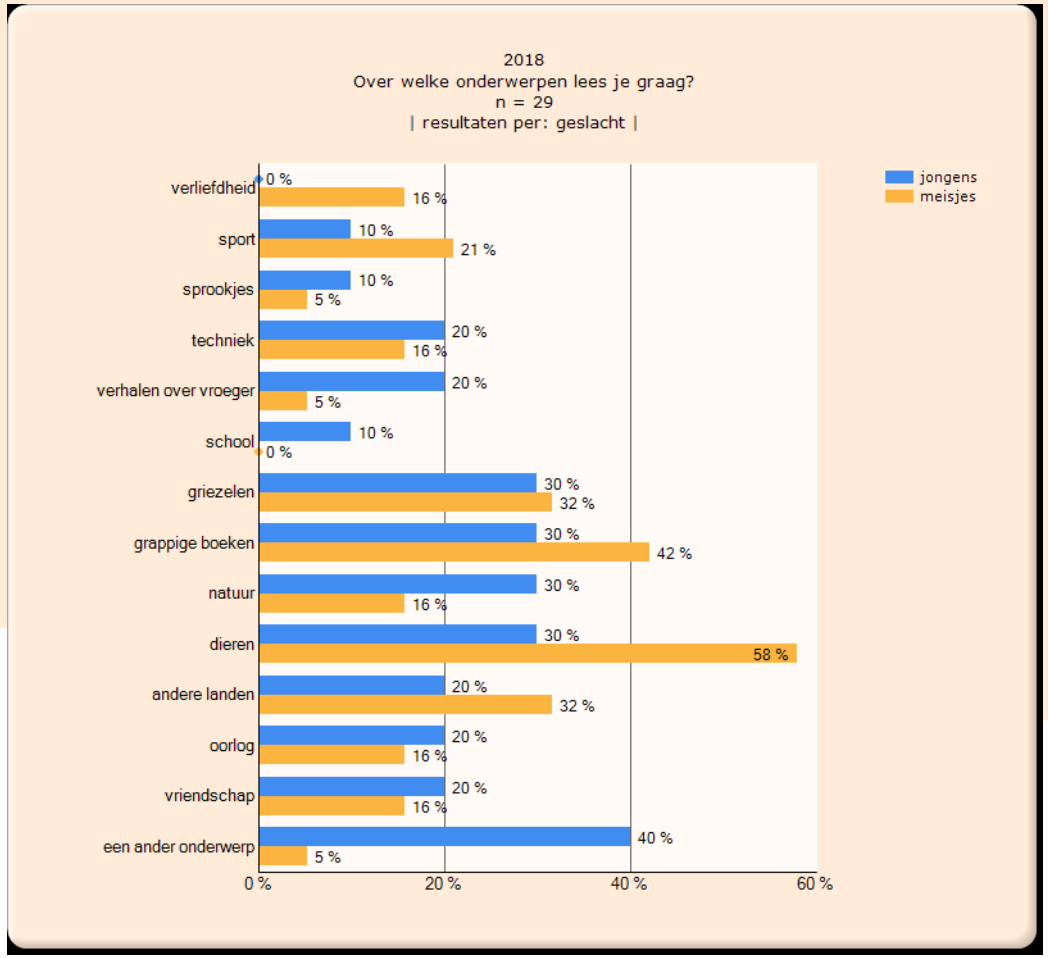

Groep 7

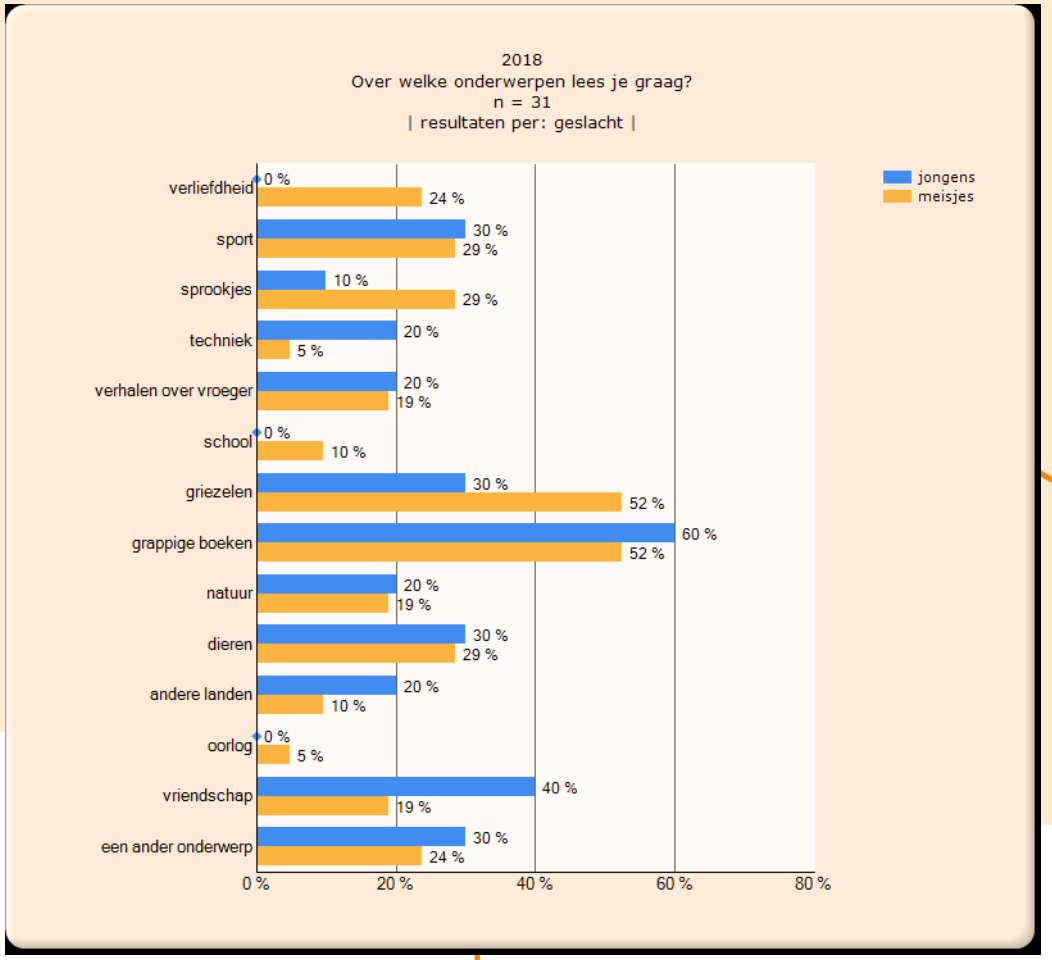

Sardes

Groep 5

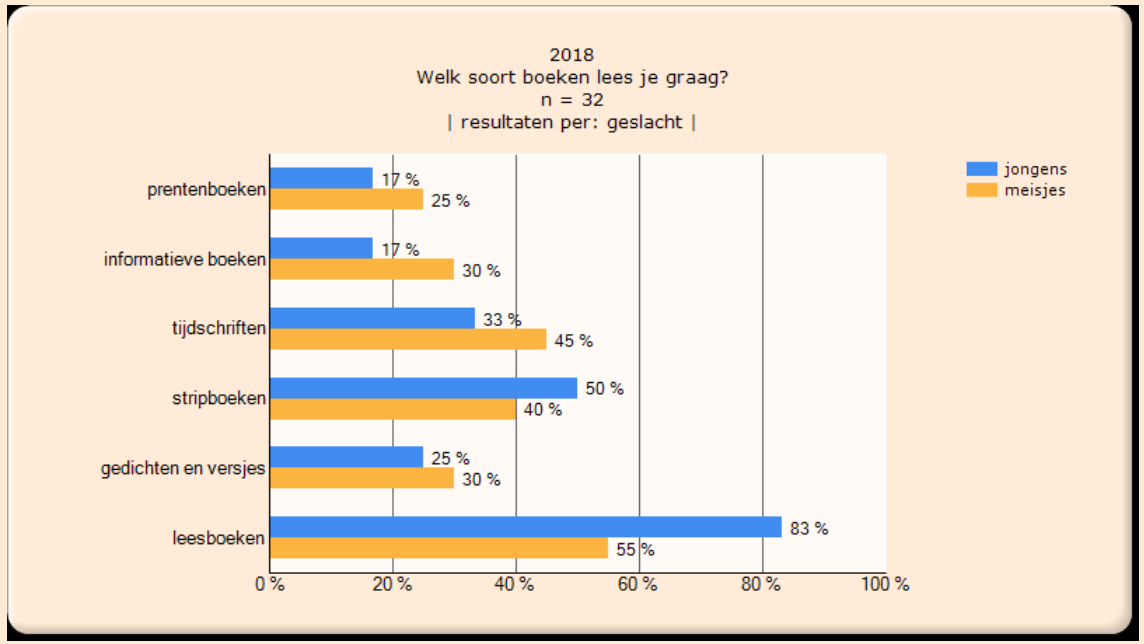

Groep 7

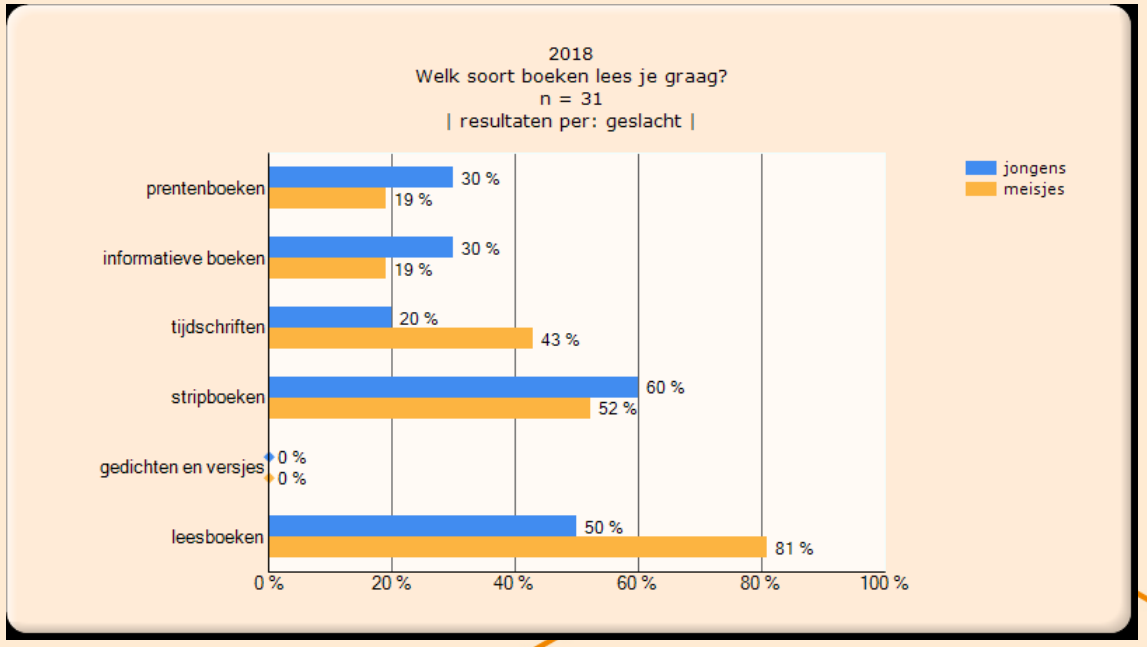

Sardes

Mijn voornemens

- Ik ga de leerkrachten van groep 5 en 7 adviseren om bij de boekenkring en bij het stillezen extra aandacht aan de meisjes te geven.
- Ik ga de leerkracht van groep 5 vragen om tijdens een boekenkring te achterhalen over welke ‘andere onderwerpen’ de jongens willen lezen.
- In groep 5 zorg ik voor meer boeken over dieren en andere landen; en voor meer tijdschriften en strips.
- In groep 7 zorg ik voor meer sprookjesboeken en strips en doe ik niets met poëzie.

Sardes

Let wel:

- Ik weet nu iets over de frequentie, maar nog niets over *de kwaliteit* van het stillezen, de boekenkring, het voorlezen.
- Ik weet uit onderzoek van Adriana Bus echter dat stillezen voor niet-lezers averechts kan uitpakken, dus ik neem mij voor om het team scholing aan te bieden over ‘begeleid stillezen’.

Sardes

De teampresentatie voorbereiden: wat laat ik zien aan het team?

- algemeen beeld en denkkader
- de grafieken bij de benoemde prioriteiten:
  - Prioriteit 1: Er moet iets gebeuren aan de schoolbibliotheek en aan de zoekvaardigheid van de leerlingen.
  - Prioriteit 2: Er is meer tijd nodig voor stillezen
  - Prioriteit 3: Er zou in iedere groep dagelijks voorgelezen moeten worden.
  - Prioriteit 4: Er moeten nieuwe afspraken gemaakt worden over de boekenkring.

Sardes

Algemeen beeld leesplezier

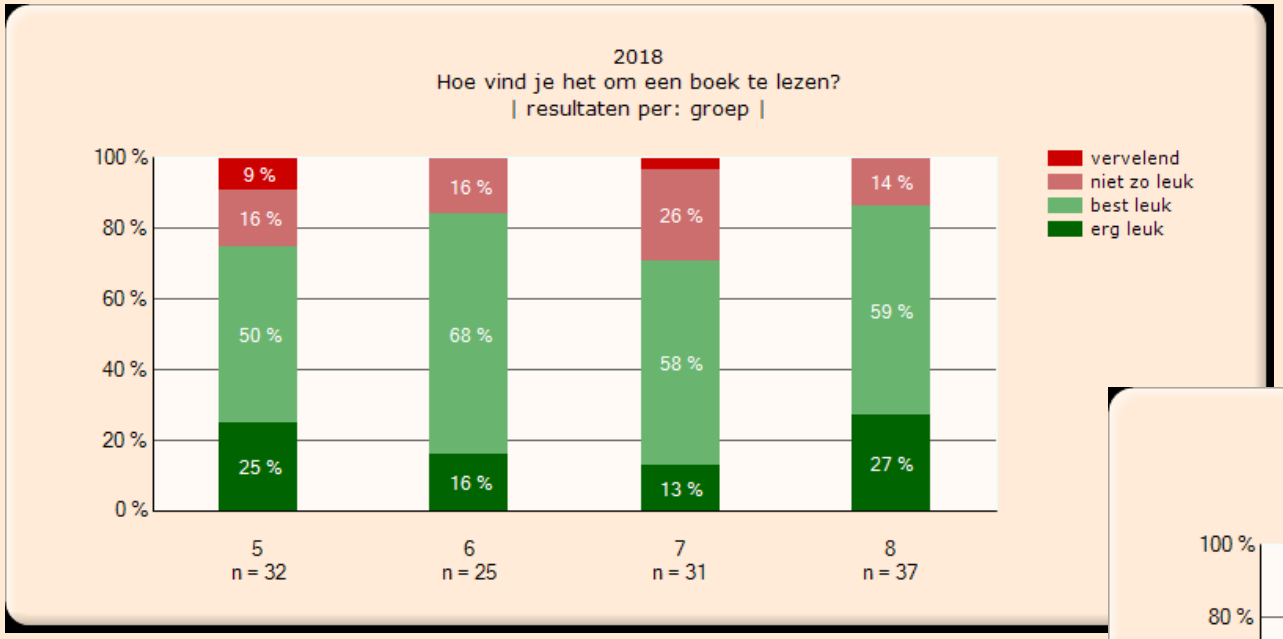

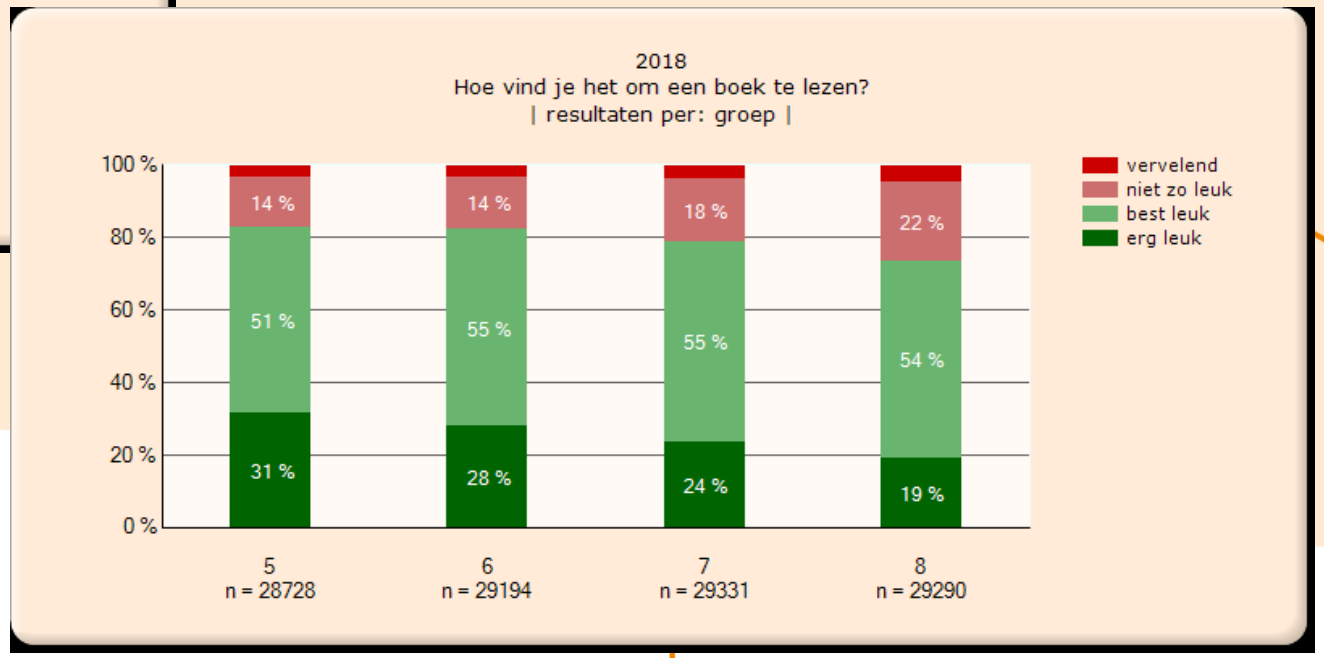

Sardes

Het denkkader: de leescirkel van Chambers

- schoolbibliotheek
- kiezen: zoekvaardigheden
- …

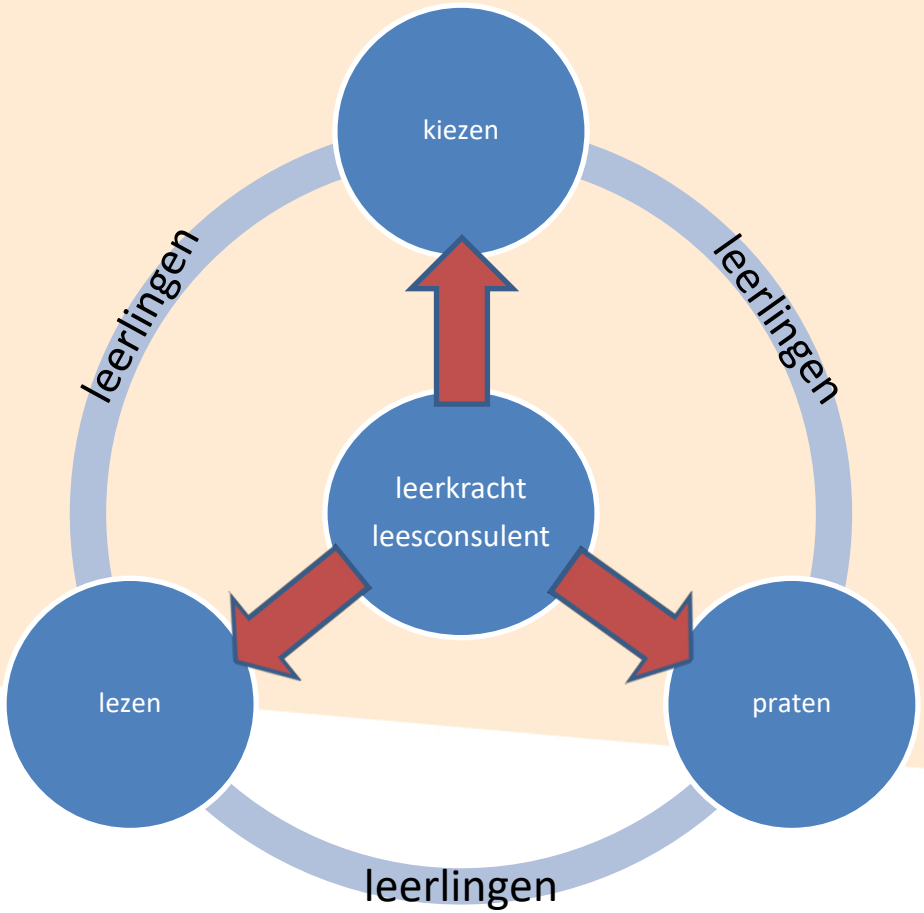

- voorlezen
- stillezen
- thuis lezen

- boekenkring
- boekentips
- …

Sardes

Schoolbibliotheek en zoekvaardigheid

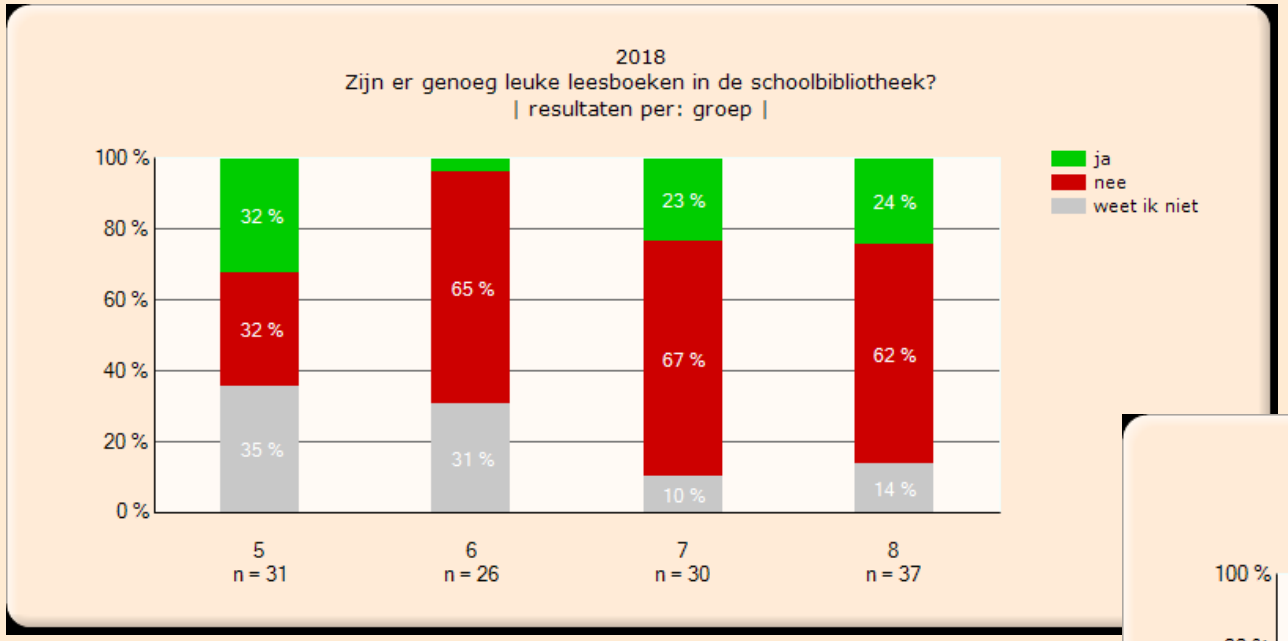

Ons doel voor volgend jaar:
Ten minste 66% van de leerlingen geeft aan dat er genoeg leuke boeken zijn in de schoolbibliotheek.

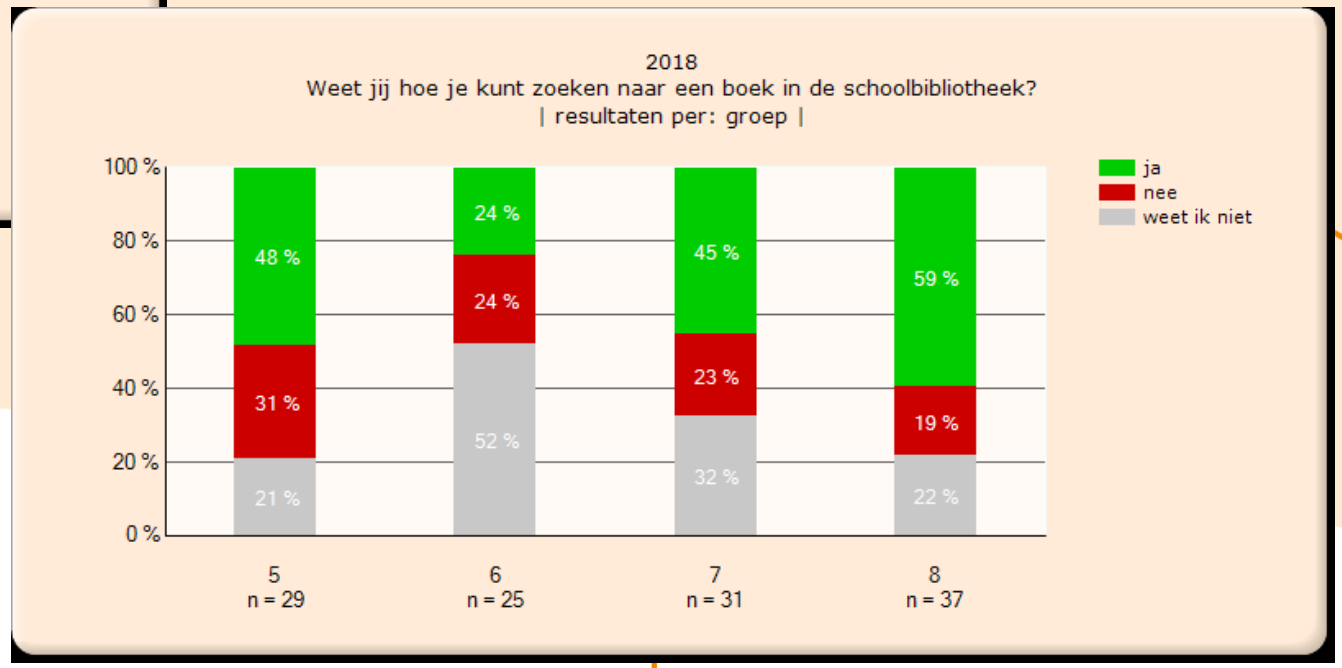

Ons doel voor volgend jaar:
Ten minste 75% van de leerlingen geeft aan te weten hoe zij in de schoolbibliotheek naar een boek kunnen zoeken.

Sardes

Stillezen

Mogelijk doel voor volgend jaar:
In iedere groep laat de leerkracht de leerlingen 15 min. per dag stillezen.

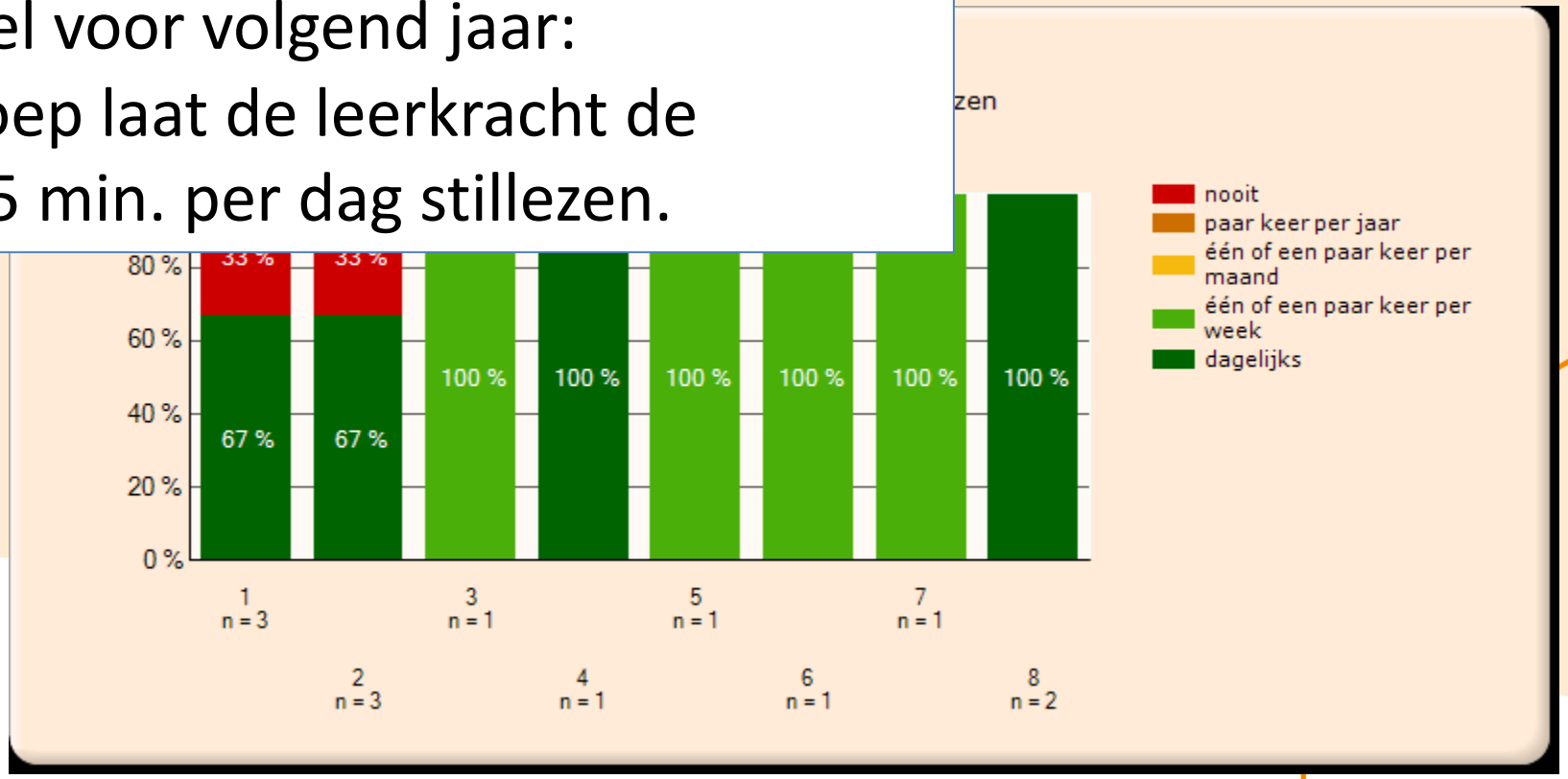

Sardes

Voorlezen

Mogelijk doel voor volgend jaar:
In alle groepen leest iedere leerkracht leest dagelijks voor.

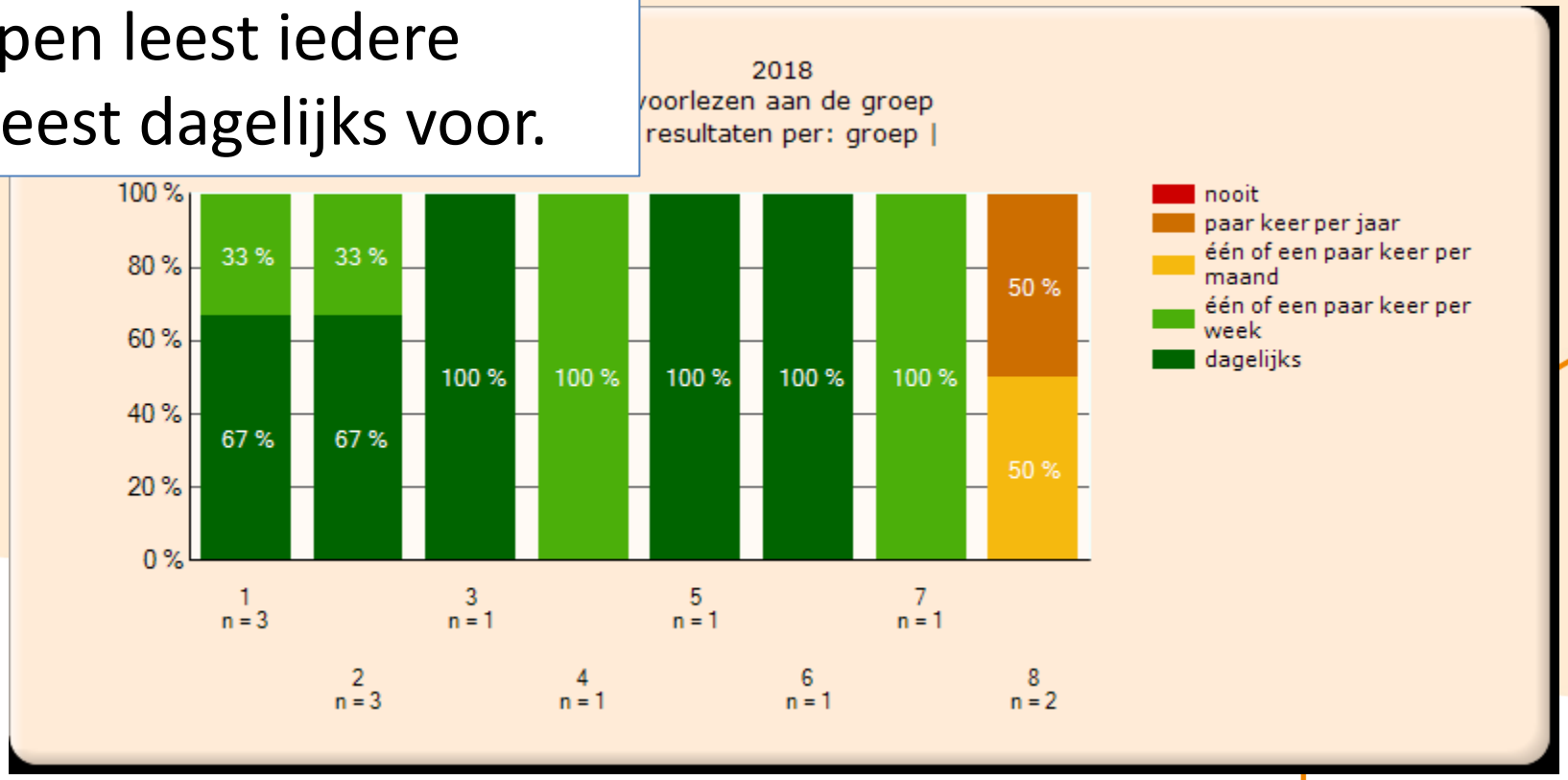

Sardes

Boekenkring

Mogelijk doel voor volgend jaar:
In iedere groep houdt de leerkracht een keer per week een boekenkring, op het moment van het stillezen.

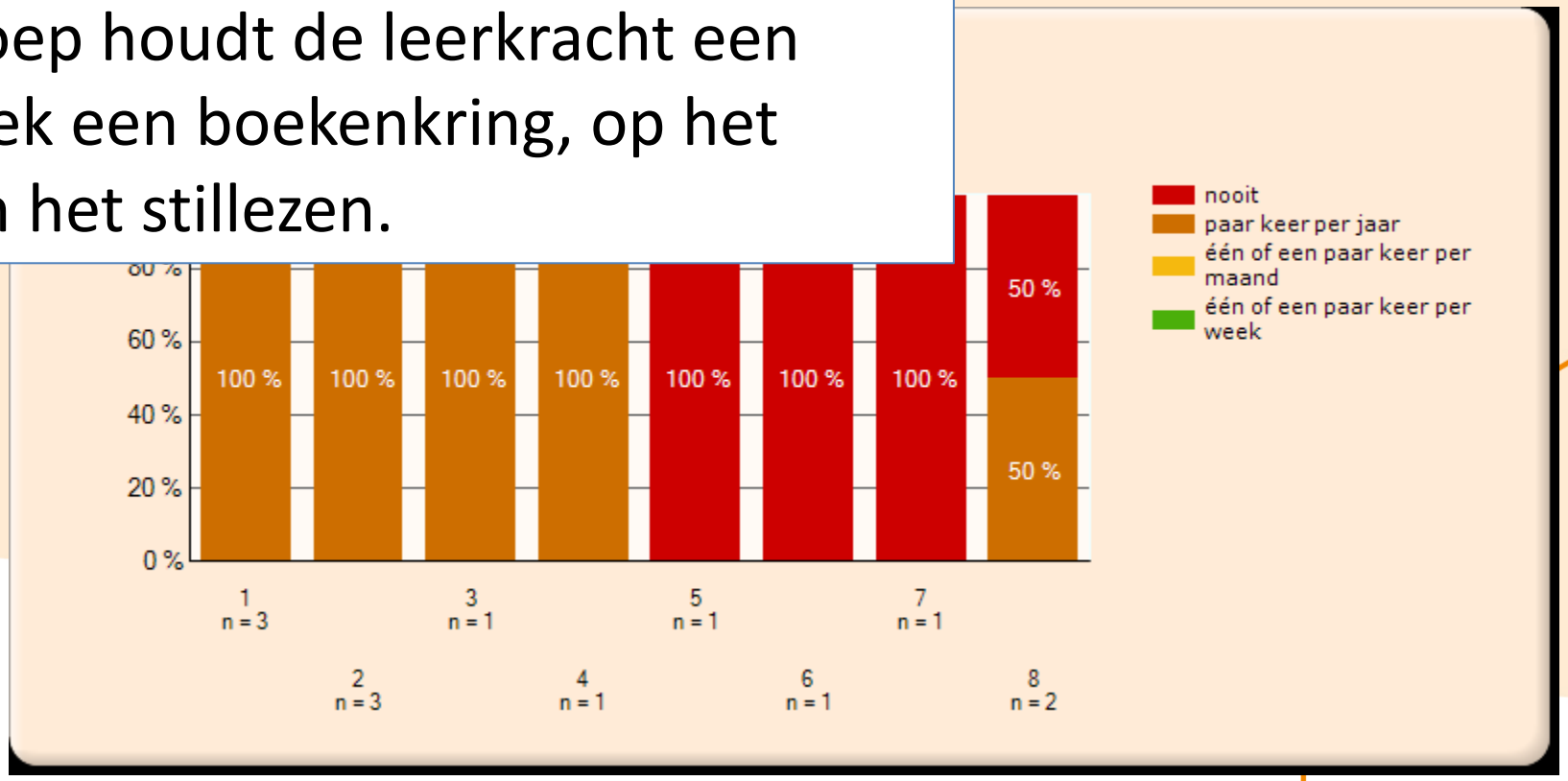

Sardes

n.a.v. boekenkring:
extra aandacht voor twee groepen

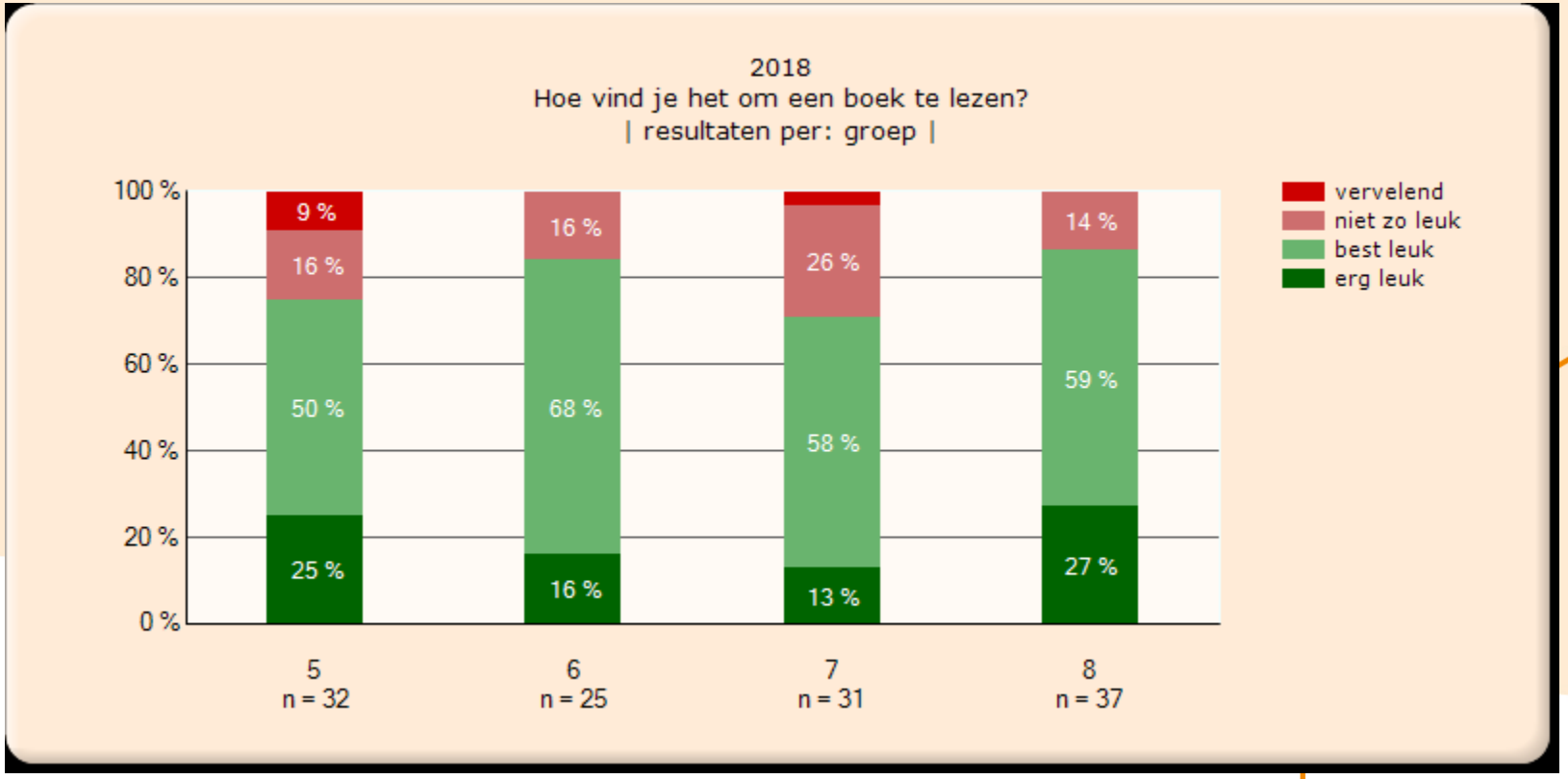

Sardes

en voor de bijzondere positie van de meisjes binnen die groepen

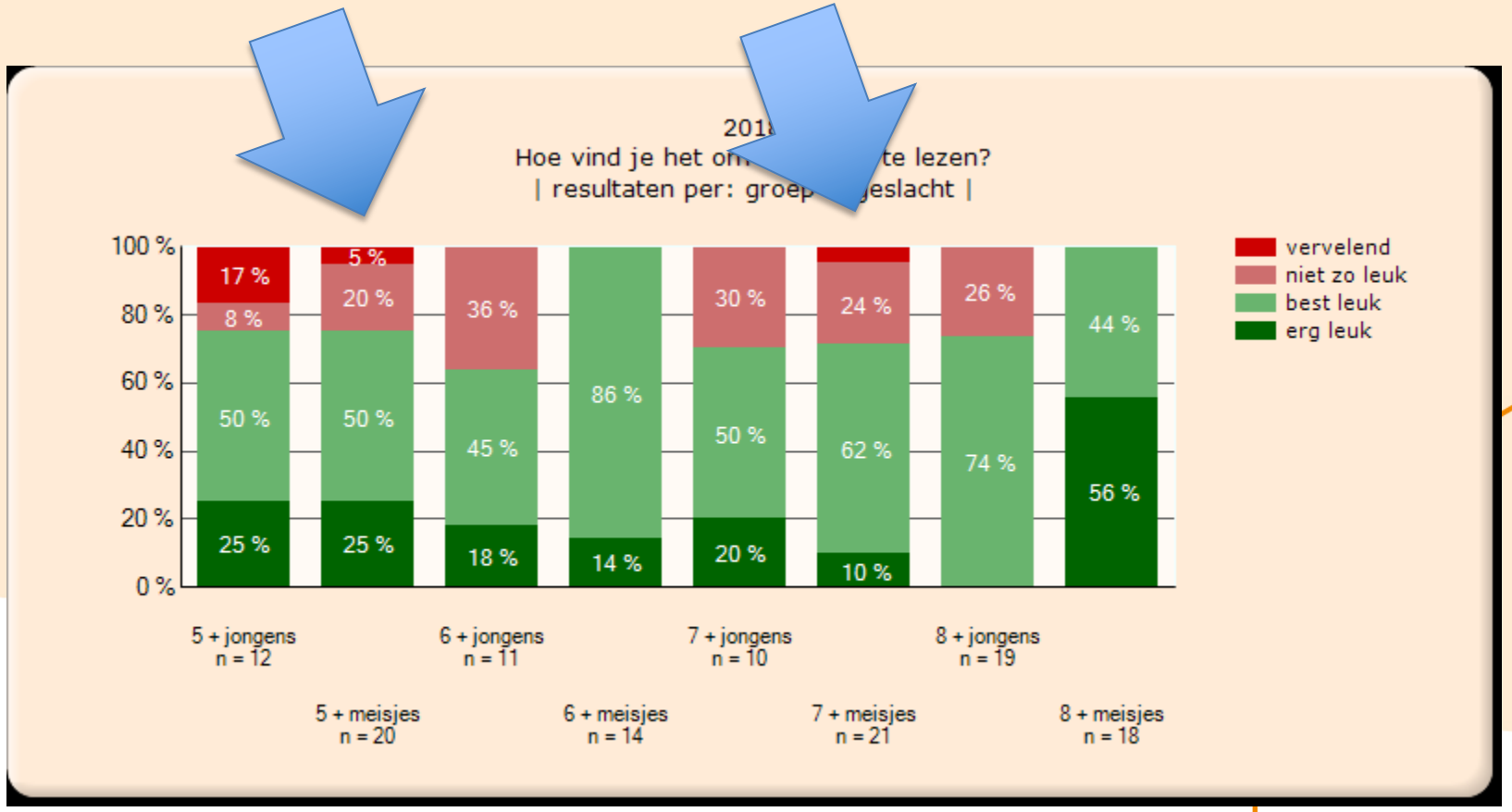

Sardes

Samenvatting

- Bij een school die voor het eerst meedoet, staan bij het analyseren van de monitorgegevens de leesvoorwaarden voor een levende leescultuur centraal.
- Het is raadzaam te streven naar niet meer dan drie doelen, passend bij de drie domeinen van de leescirkel van Chambers.
- Een goed geformuleerd doel is meetbaar via de monitor.

Sardes

School 2

- De school doet voor de tweede keer mee.
- De school heeft bij de vorige meting doelen geformuleerd voor de volgende periode.
- Deze doelen staan centraal bij de analyse en bij de presentatie aan het team.

Sardes

Doelen 2017

1. Alle leerkrachten vullen de monitor in.
2. In iedere groep laat de leerkracht de leerlingen dagelijks 15 minuten stillezen.
3. In iedere groep houdt de leerkracht ten minste een keer per maand een boekenkring.

Sardes

Algemeen beeld

Profiel van de **enthousiaste lezer**[1]:				
• vindt het leuk om een boek te lezen • leest vaak thuis in een boek • vindt het leuk als hij/zij in de klas in een boek leest • gaat vaak naar de openbare bibliotheek • vindt het leuk als de leerkracht iets vertelt over een boek	18,2%	30,7%	21,3%	30,5%
Profiel van de **enthousiaste leesouder**[2]:				
• gaat met zijn/haar kind naar de bibliotheek • praat met zijn/haar kind over boeken • geeft zijn/haar kind tips over leuke boeken	9,1%	21,2%	8,5%	20,2%
Profiel van de **leesbevorderende leerkracht**[3]:				
• leest ten minste één of een paar keer per week voor • laat leerlingen ten minste één of een paar keer per week stillezen/vrij lezen • gaat ten minste één of een paar keer per week met de groep naar de bibliotheek (openbare bibliotheek en/of schoolbibliotheek) • neemt jaarlijks deel aan projecten rondom boeken en lezen • houdt ten minste één keer per week een boekenkring • maakt bij wereldoriënterende onderwerpen (zoals de zaakvakken) gebruik van andere boeken naast de methodeboeken	-	-	100,0%	33,9%

[1] De enthousiaste lezer vindt lezen altijd leuk en voldoet aan 3 van de 4 overige kenmerken
[2] Voor het profiel van de enthousiaste leesouder geldt dat aan de 3 kenmerken voldaan moet zijn
[3] Voor dit profiel volstaan 5 van de 6 kenmerken

Sardes

Algemeen beeld leesplezier

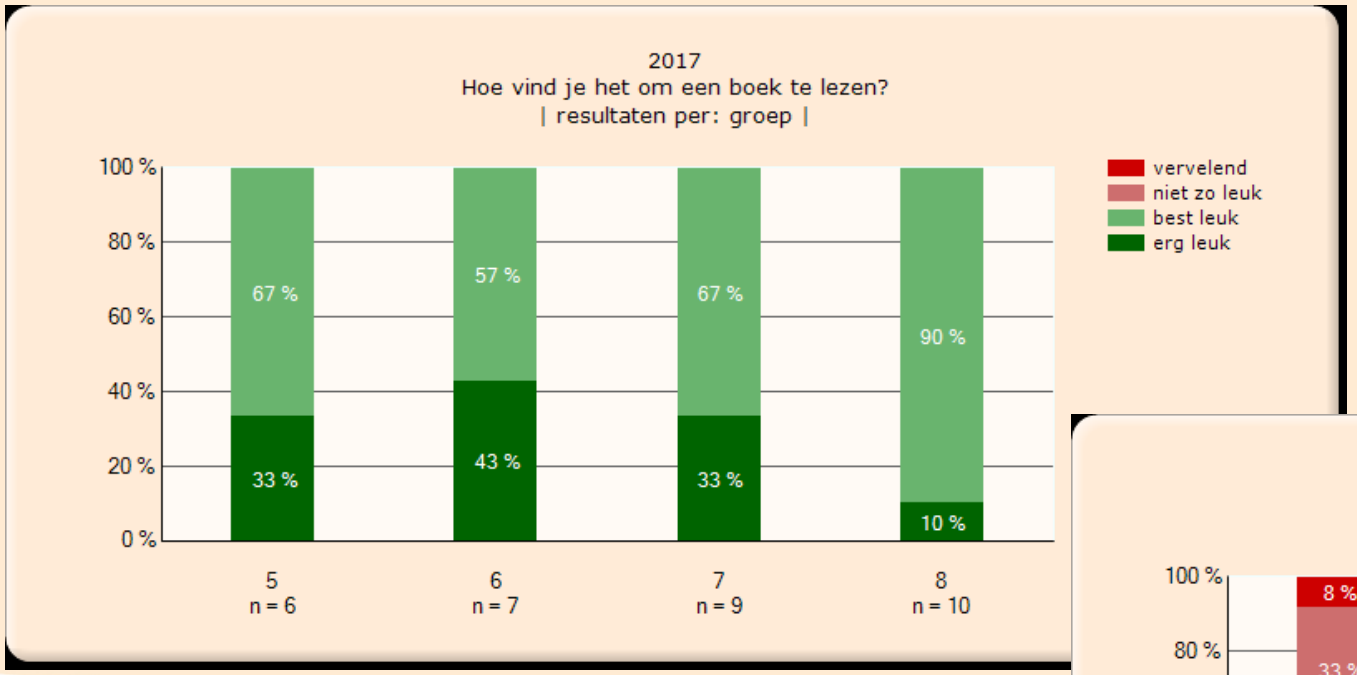

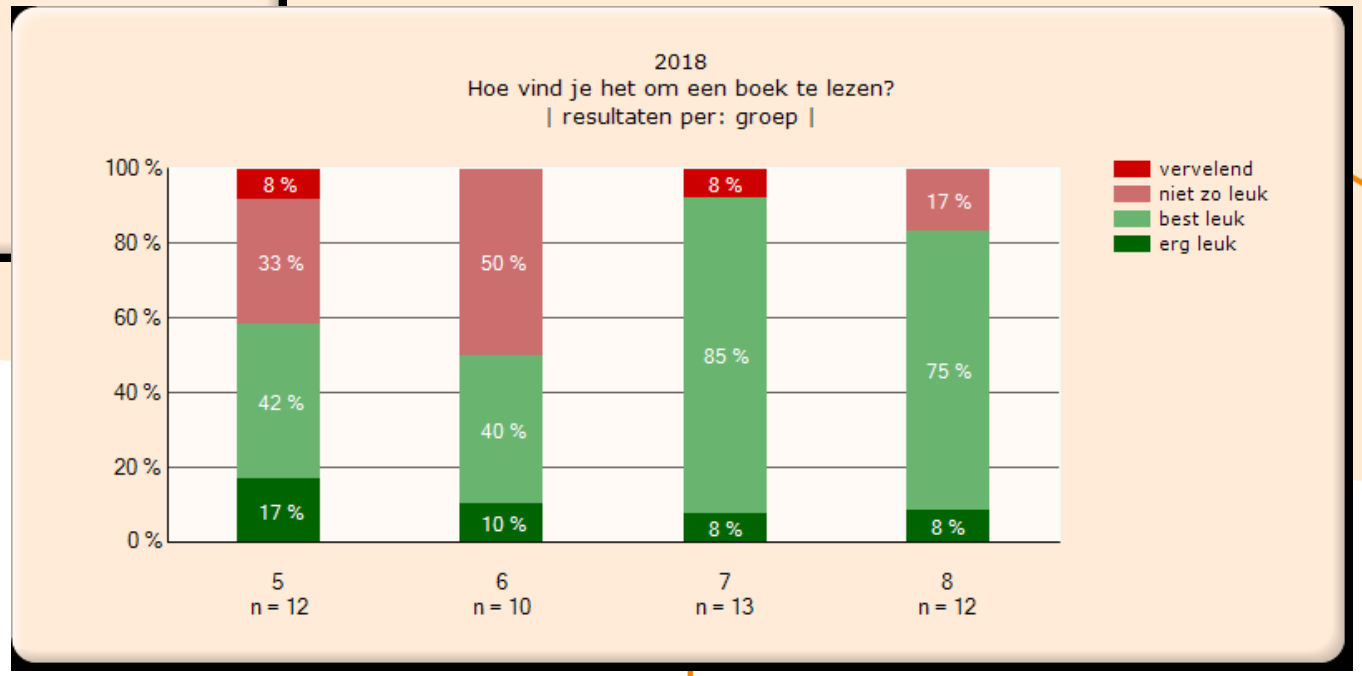

Sardes

Focus: naar de opbrengsten bij de doelen

Sardes

Doel: In iedere groep laat de leerkracht de leerlingen dagelijks 15 minuten stillezen.

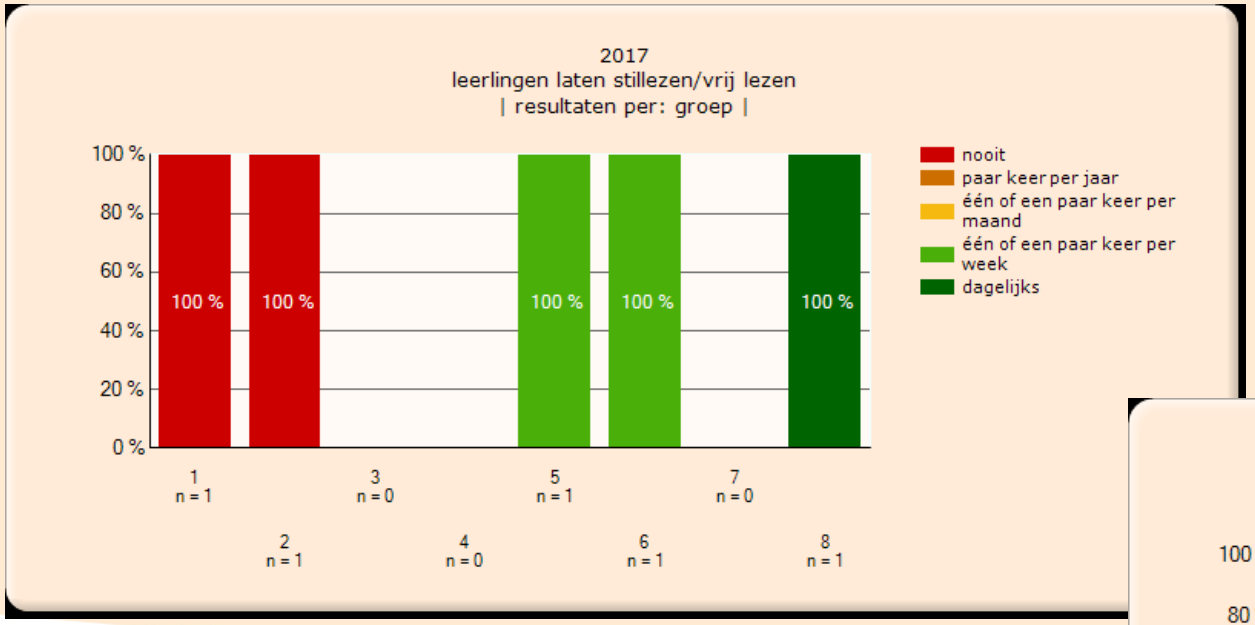

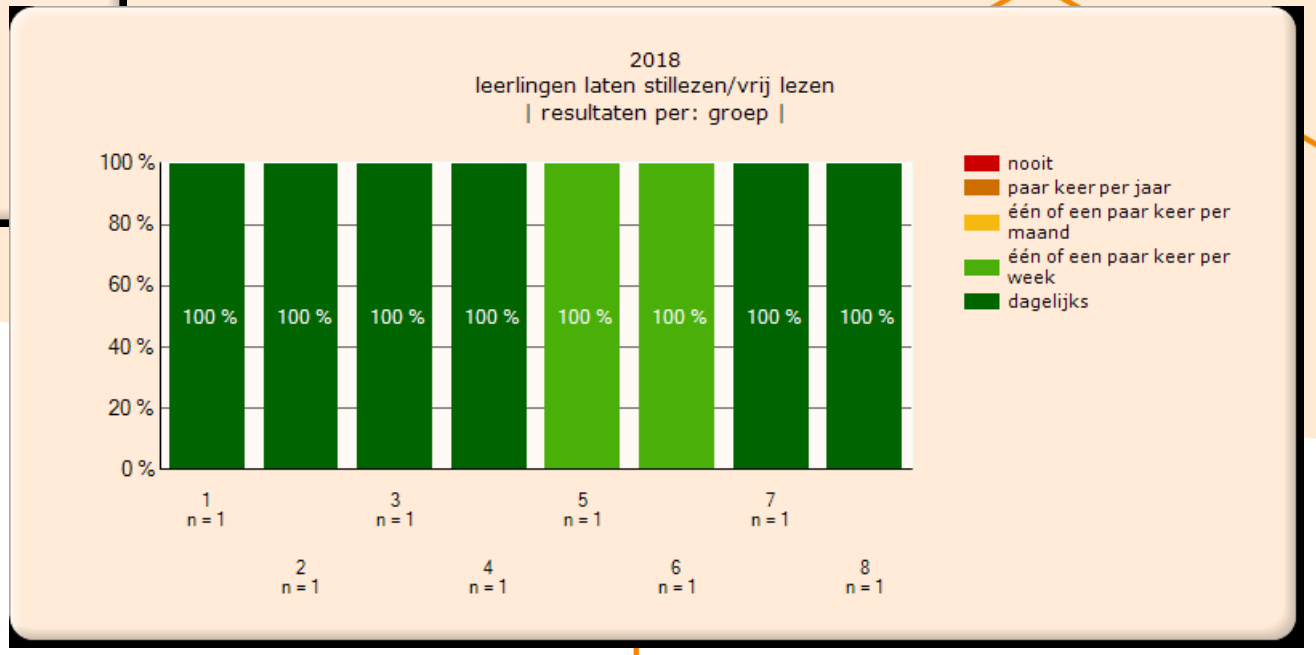

Sardes

Hoe ervaren de leerlingen stillezen?

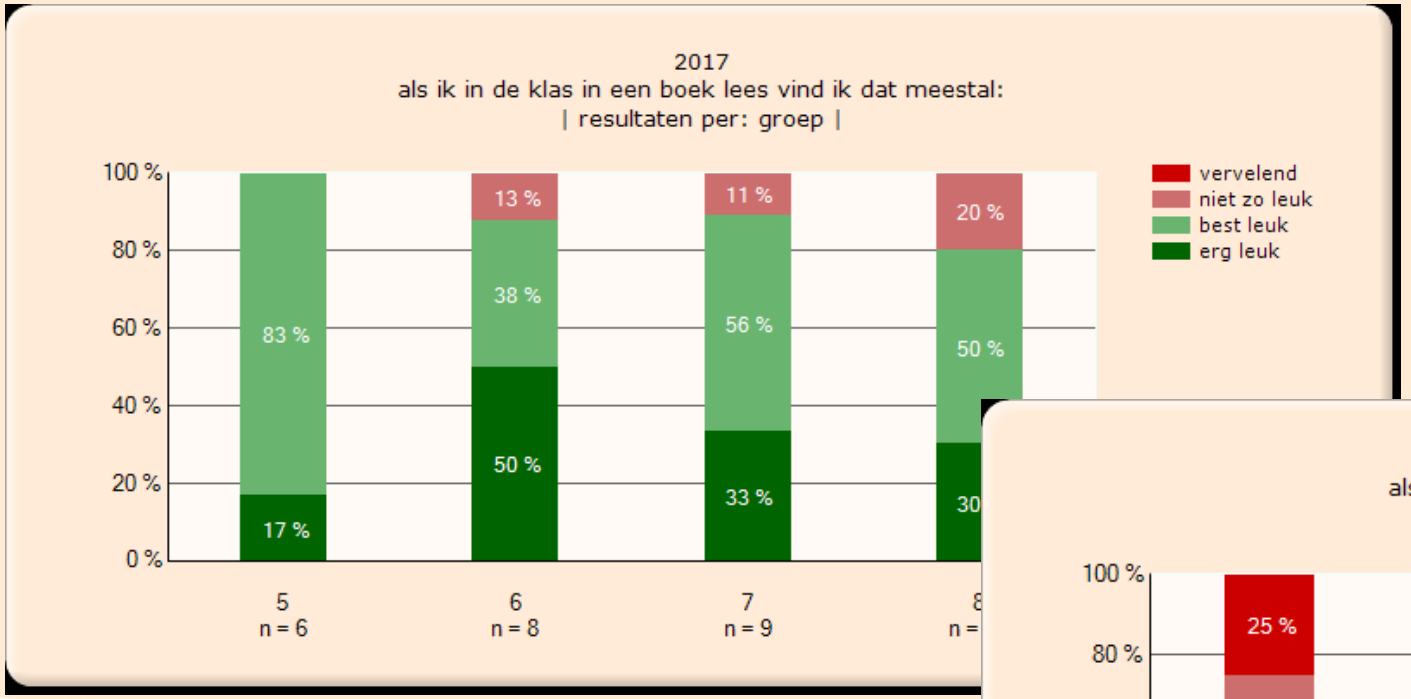

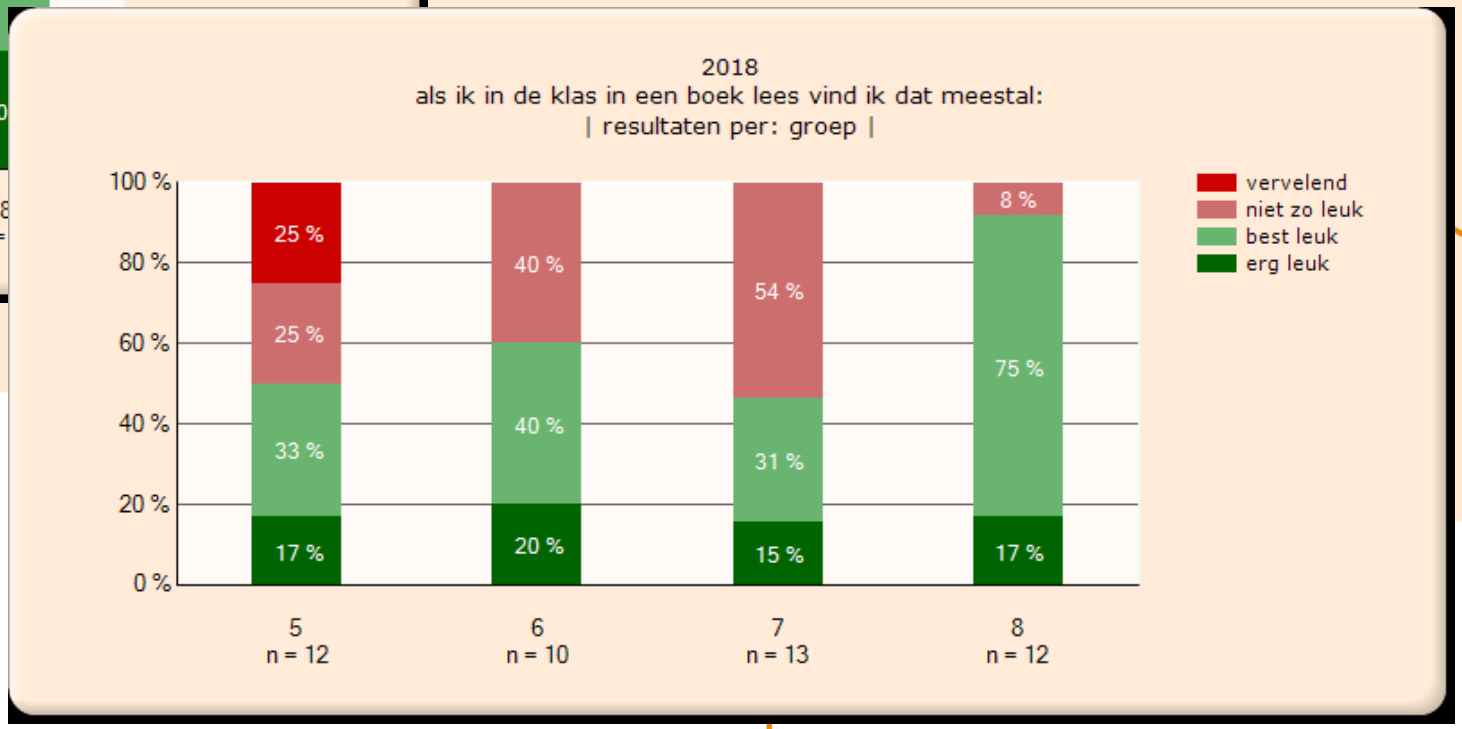

Sardes

Doel: In iedere groep houdt de leerkracht ten minste een keer per maand een boekenkring.

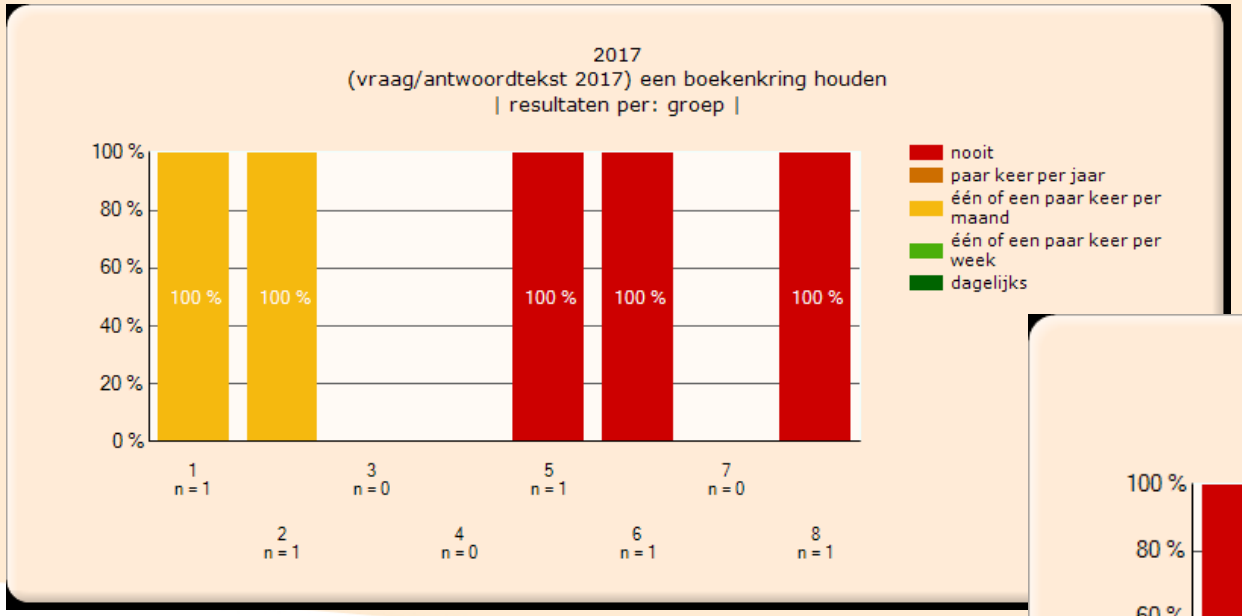

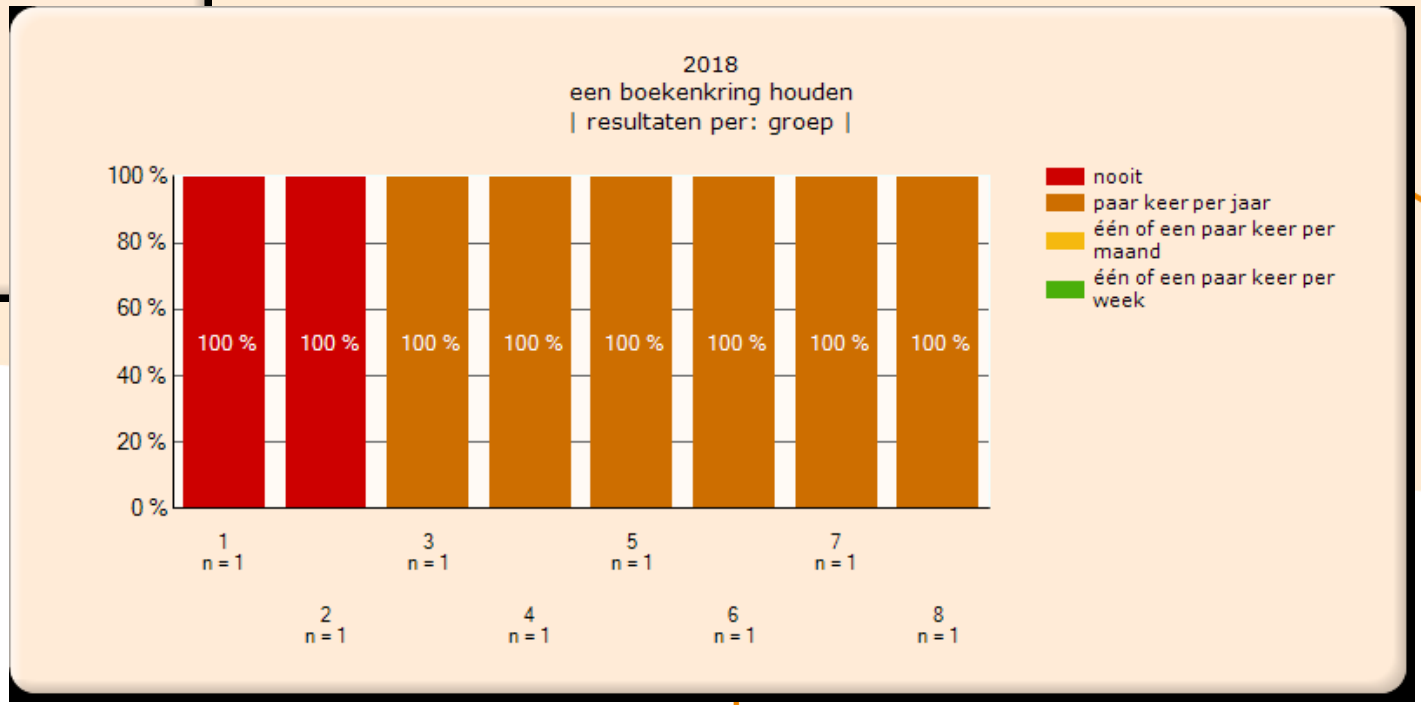

Sardes

Conclusies

- De leerkrachten maken meer werk van leesbevordering.
- Leerlingen zijn lezen niettemin minder leuk gaan vinden; vooral groep 5 en 6 vallen op.
- Mijn vermoeden is dat de kwaliteit van stillezen en de boekenkring onvoldoende is.
- De boekenkring staat niet op het rooster, maar dat zou wel moeten.

Sardes

Wat laat je zien aan het team?

Sardes

Algemeen beeld leerlingen

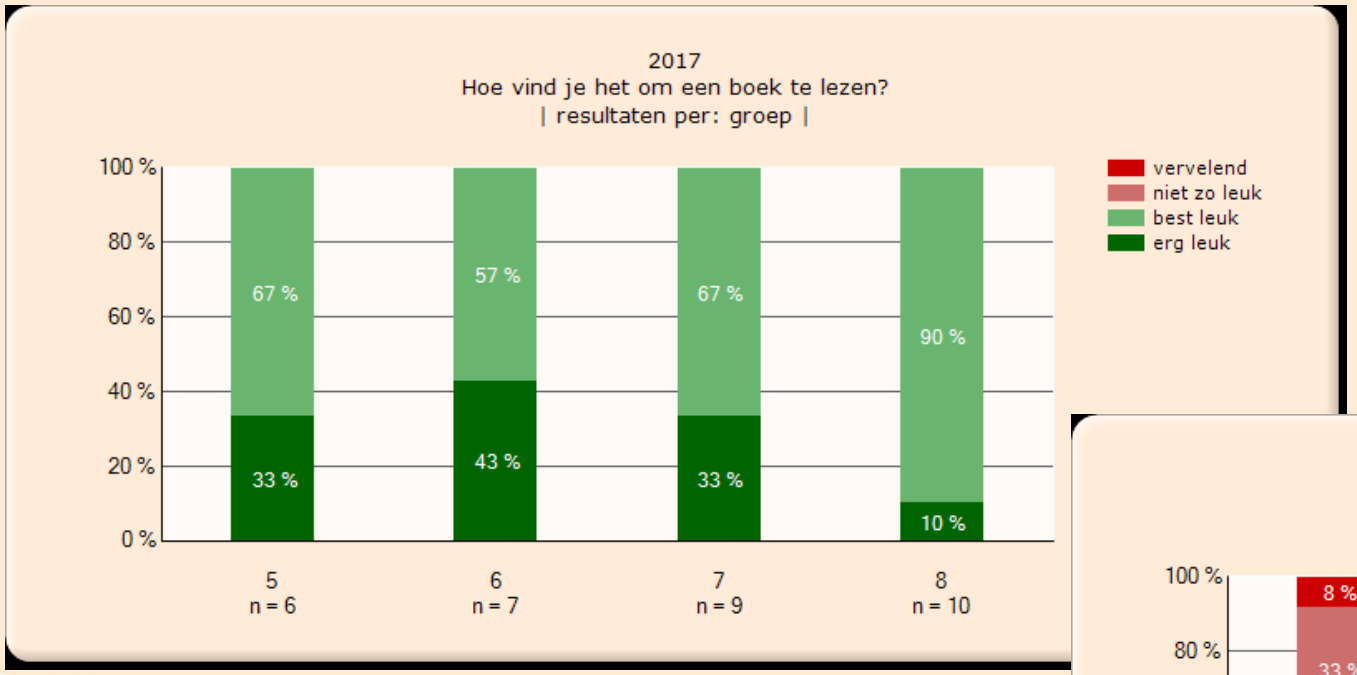

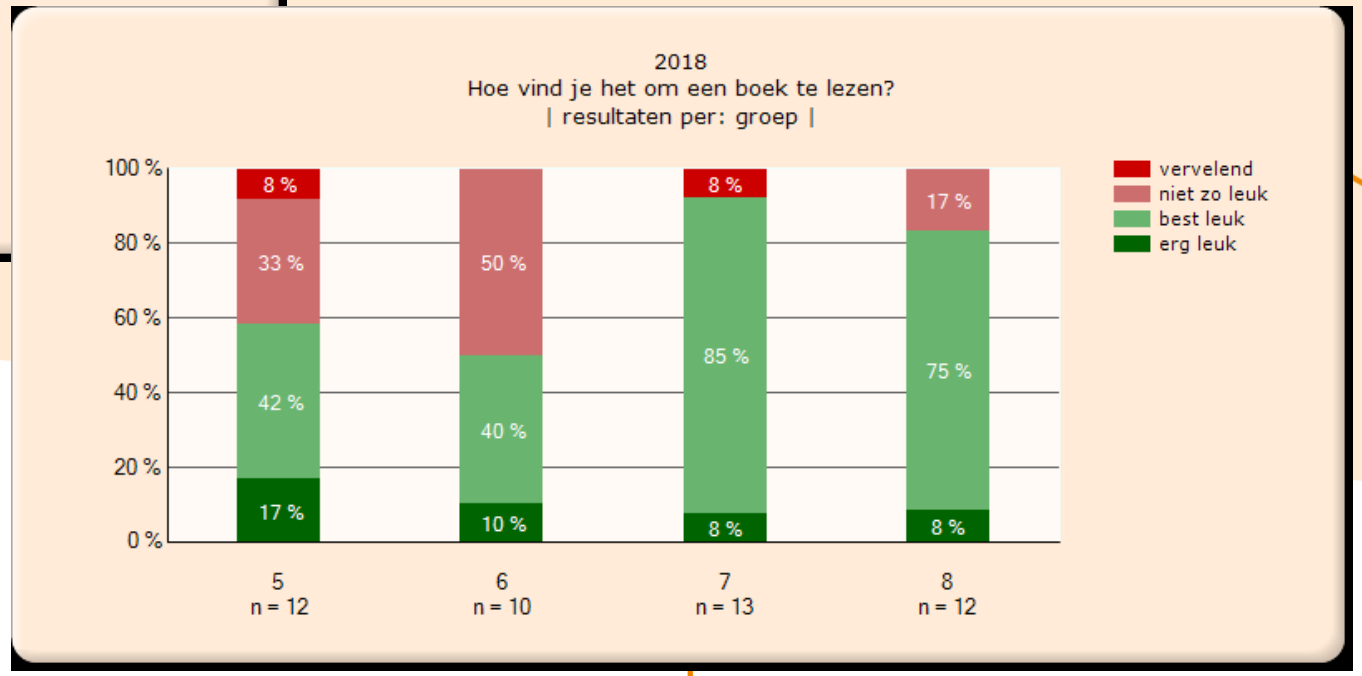

Sardes

Dit waren onze doelen

1. Alle leerkrachten vullen de monitor in.
2. In iedere groep laat de leerkracht de leerlingen dagelijks 15 minuten stillezen.
3. In iedere groep houdt de leerkracht ten minste een keer per maand een boekenkring.

Sardes

Doel: Alle leerkrachten vullen de monitor in

	2017	2018
Deelnemende locaties	1	1
Percentage met een schoolbibliotheek	100 %	100 %
Leesconsulenten	1	1
Leerkrachten	5	8
Leerlingen	33	47

Doel gehaald?

Sardes

Doel: In iedere groep laat de leerkracht de leerlingen dagelijks 15 minuten stillezen.

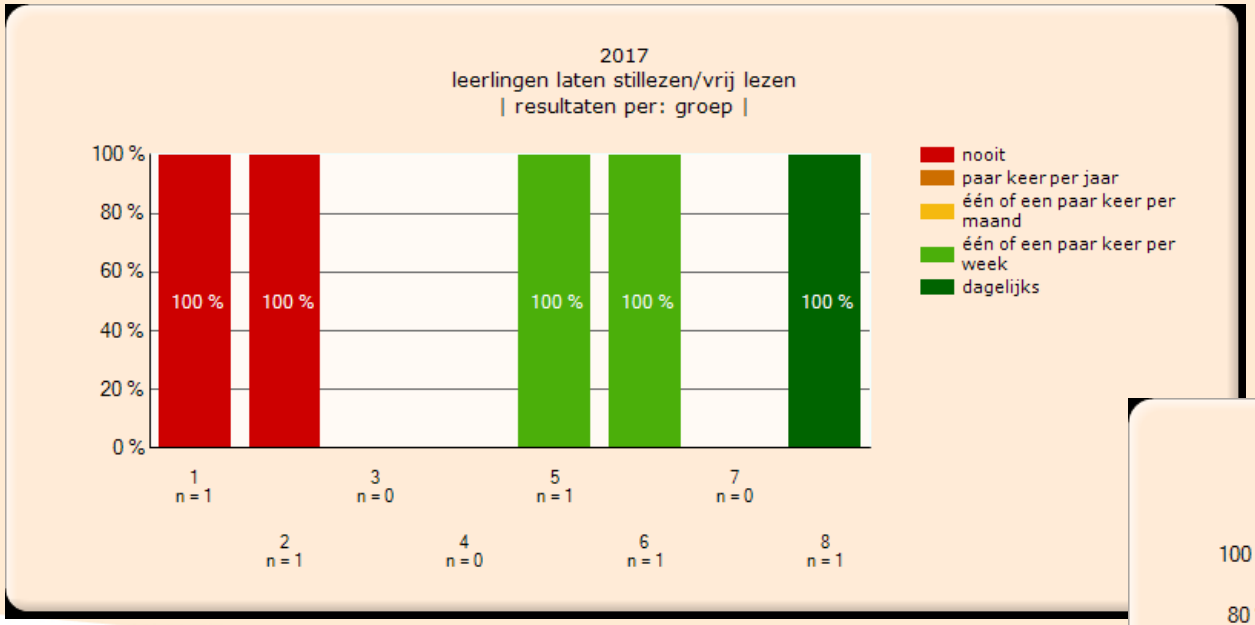

Doel gehaald?

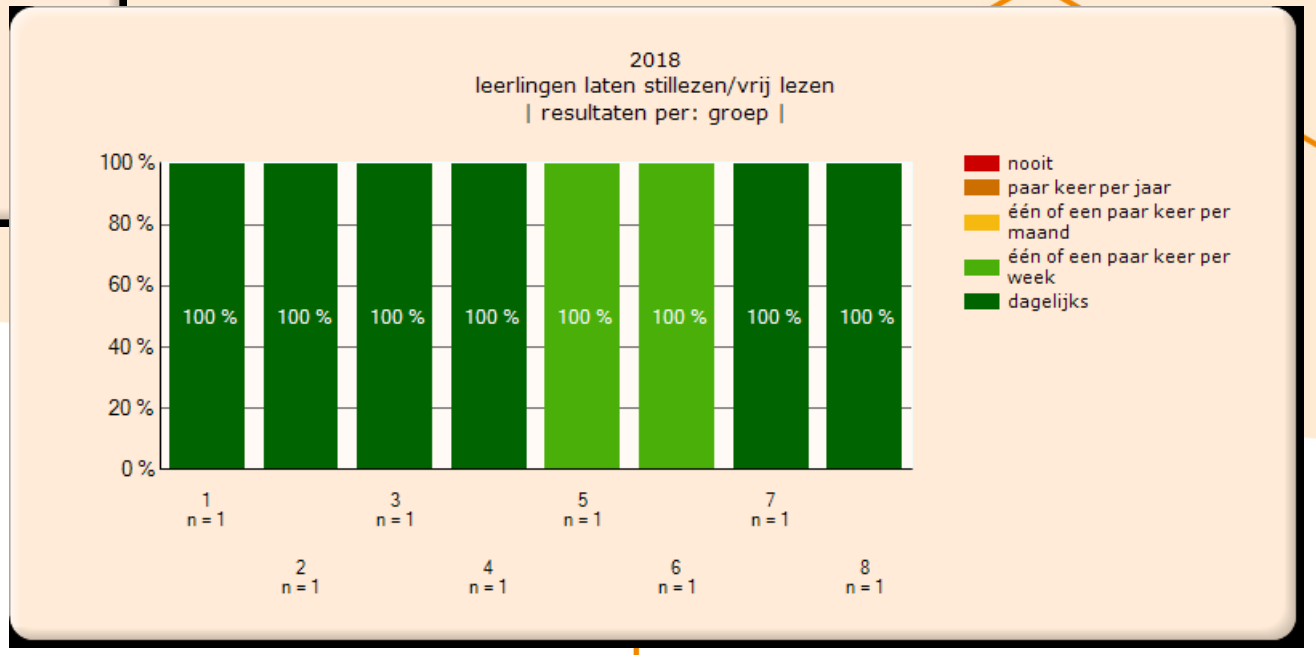

Sardes

Hoe ervaren de leerlingen stillezen?

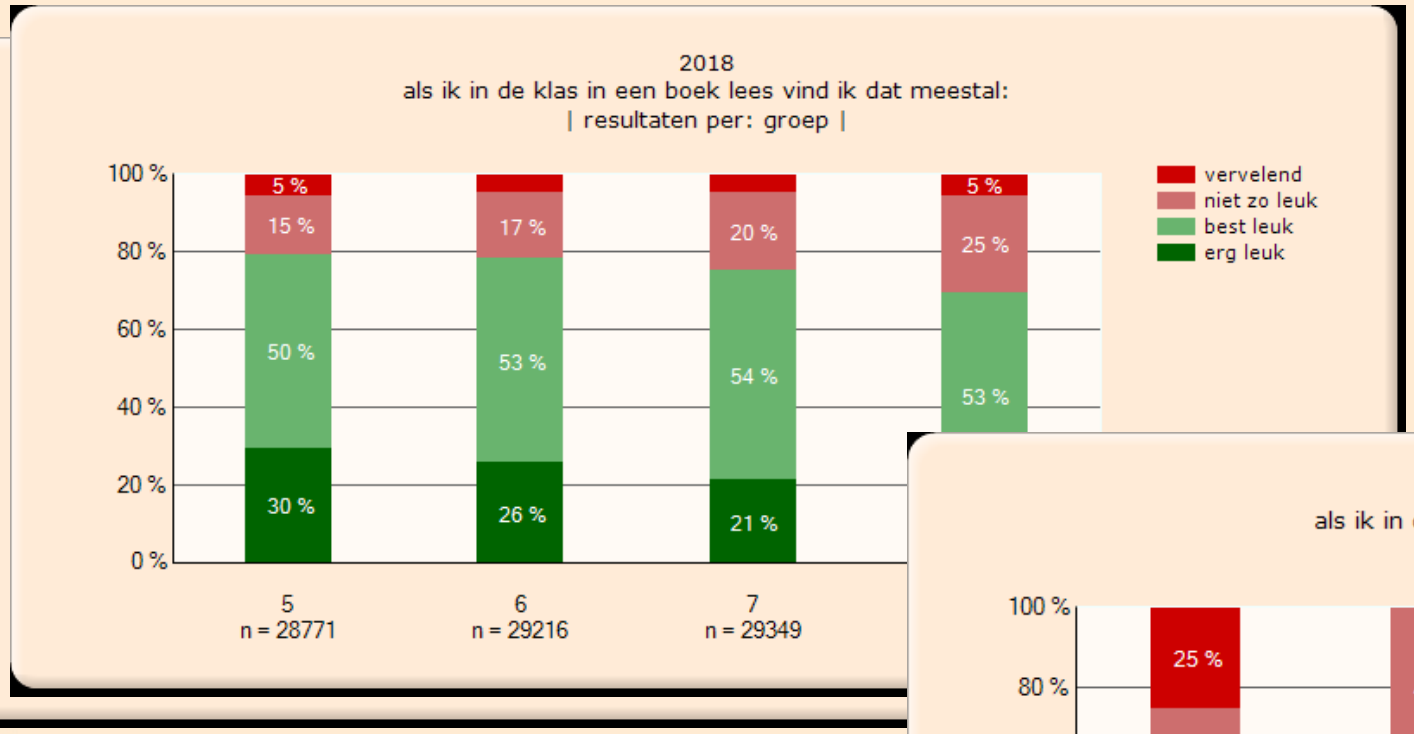

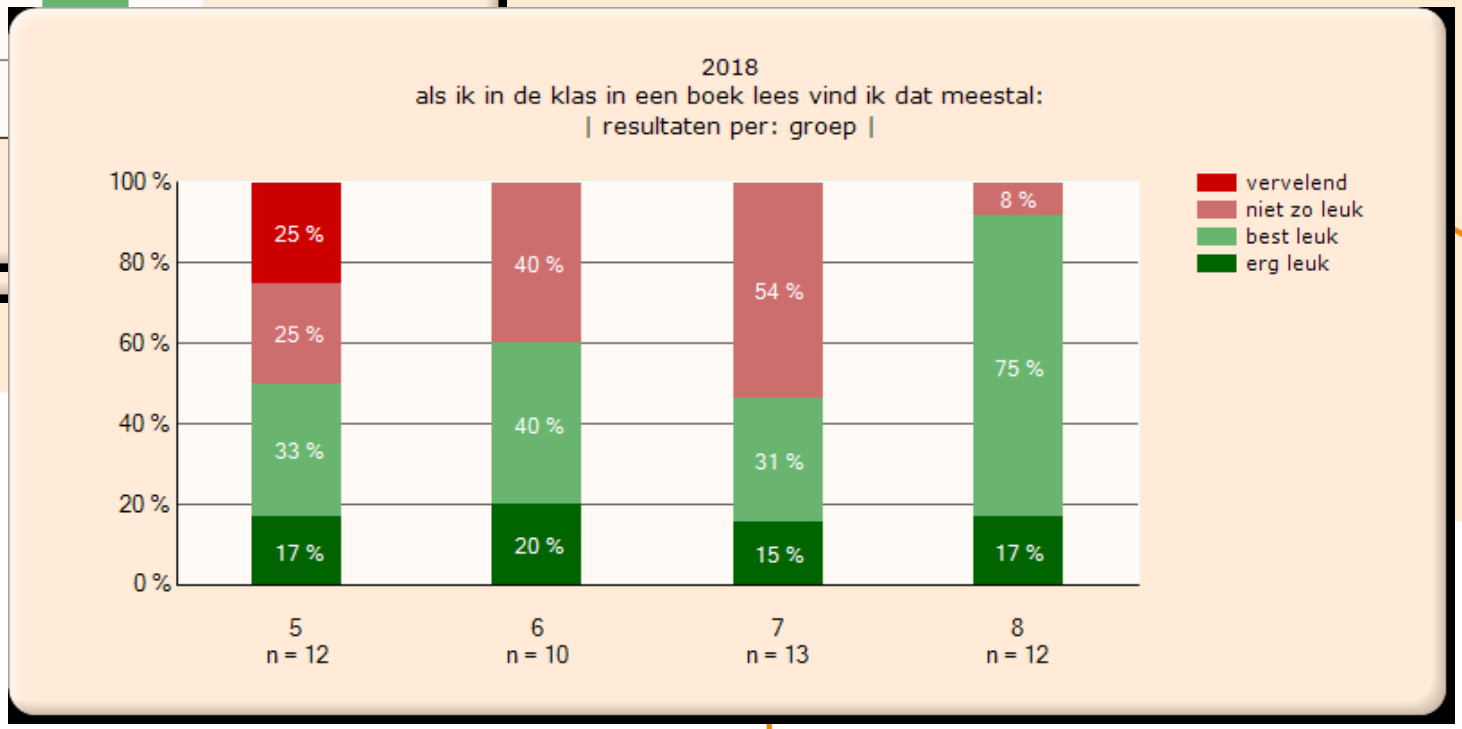

Sardes

Bespreken met het team

- Frequentie en tijd stillezen is goed, maar hoe zorgen we ervoor dat meer leerlingen er plezier aan beleven?
- Onderzoek laat zien dat stillezen voor niet-lezers averechts kan uitpakken. Investeren in kwaliteit/differentiatie?
- Een mogelijk nieuw doel formuleren bij plezier in lezen in de klas: het percentage leerlingen dat lezen in de klas leuk vindt, stijgt tot het landelijk gemiddelde.

Sardes

Doel: In iedere groep houdt de leerkracht ten minste een keer per maand een boekenkring.

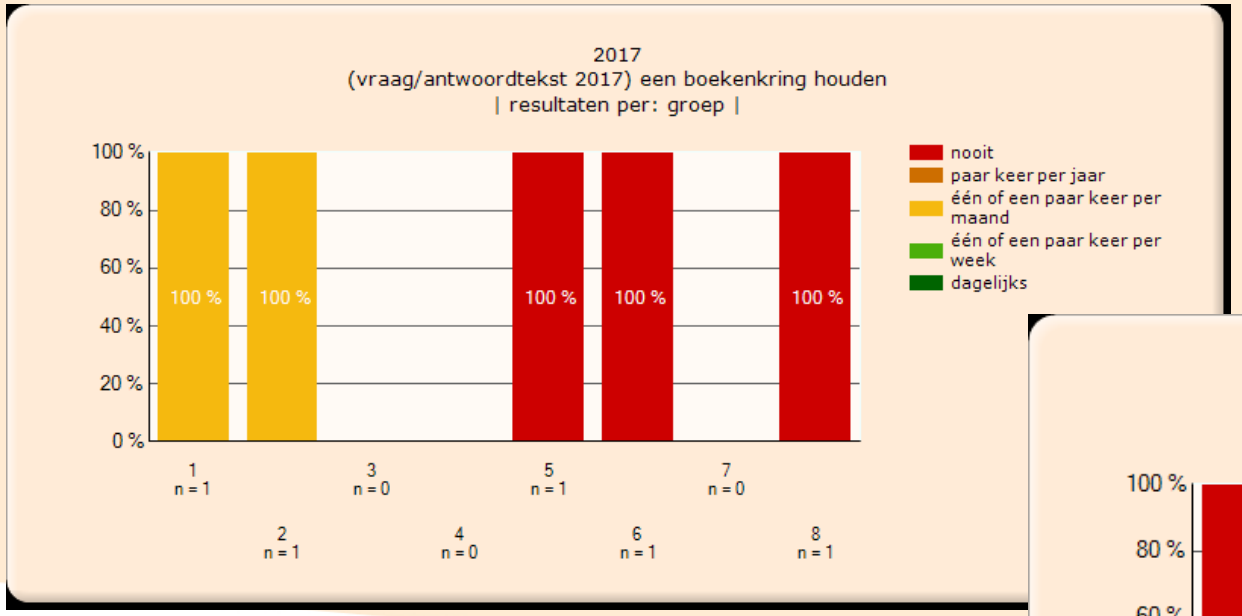

Doel gehaald?

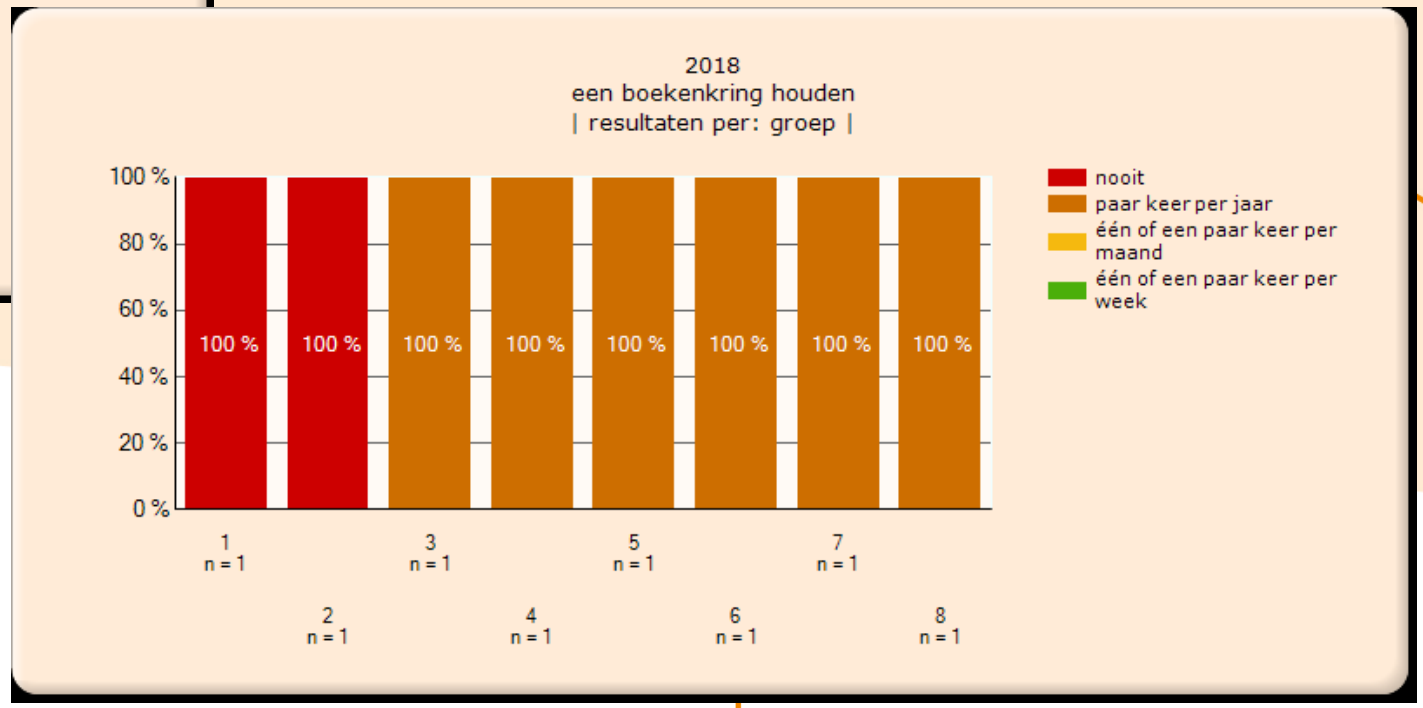

Sardes

Bespreken met het team

- Het doel is niet gehaald. Hoe kijkt het team daar tegenaan? Is het een realistisch doel? Handhaven we het voor volgend jaar?
- De boekenkring kan heel motiverend werken voor leerlingen. Is dat ook de ervaring van het team? Kan de leesconsulent helpen om ervoor te zorgen dat de boekenkring meer oplevert?
- Doel mogelijk onveranderd handhaven voor volgend jaar, met de aanvulling dat de leerkrachten een workshop krijgen van de bibliotheek over de boekenkring.

Sardes

Samenvatting

- Bij een school die eerder heeft meegedaan met de monitor staan bij de analyse van de monitorgegevens de voor het voorgaande jaar gestelde doelen centraal.
- Afhankelijk van de ontwikkeling op de benoemde doelen, bespreek je met het team of een doel wel of niet gehandhaafd moet worden.
- Het is raadzaam om te anticiperen op het formuleren van nieuwe doelen.

Sardes

Sardes

Succes!

Weet u dat Sardes ook ruimtes verhuurt voor bijeenkomsten en vergaderingen?

Sardes
Postbus 2357
3500 GJ Utrecht
Lange Viestraat 371
3511 BK Utrecht
(030) 232 62 00
secretariaat@sardes.nl
www.sardes.nl
@SardesUtrecht
facebook.com/sardesBV